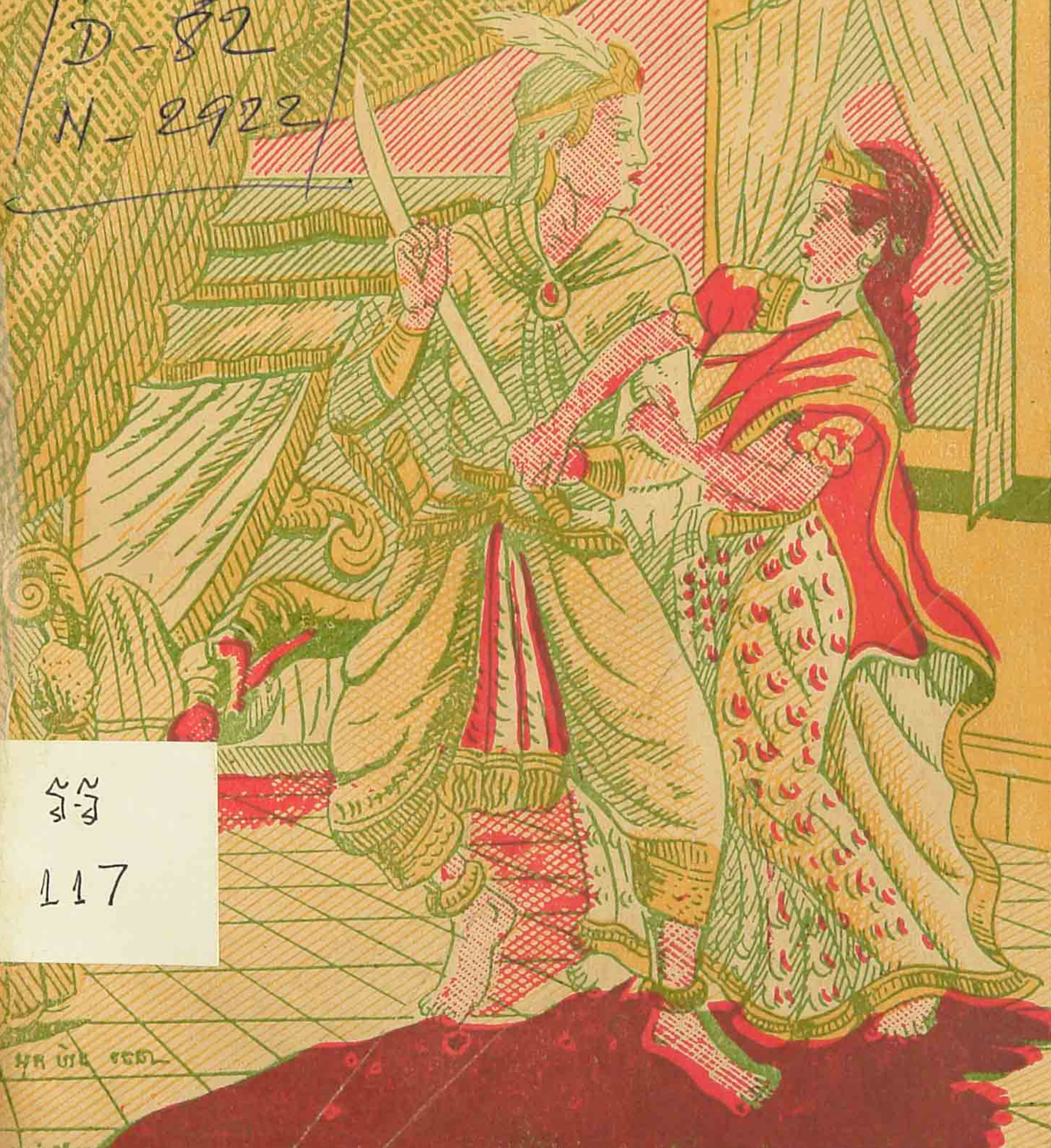

2-11-1-1111

សៀវភៅស្រុកណាម បា ម្រ

ទី-២

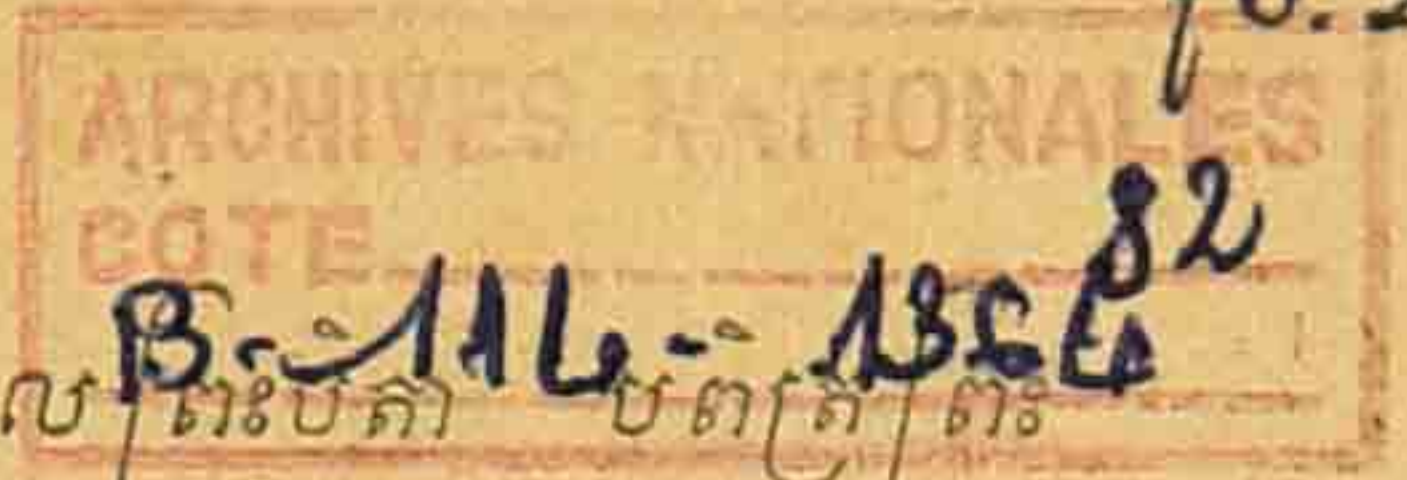
B-3
D-82
N-2922

១១
១១៧

អ្នក បោះ ចេញ

ស្រុក ណាម

ព្រាហ្មណ៍ ស្តាប់ព្រះបន្ទូល ព្រះសច្ចៈព្រាហ្មណ៍ ទូលព្រះបិតា បិតាត្រីព្រះ
 រាជា កុំព្រួយព្រះទ័យឡើយហោង ។ ខ្ញុំធានាប្រោសប្រស រស្មី
 ឲ្យរស់ដូចបំណង កុំបីព្រះច្បុះច្បង ព្រួយព្រះទ័យថប់អារម្មណ៍ ។
 រស្មីឲ្យរៀបសន្តិយា បាំងបិទជាប្រាំពីរជុំ រស្មីចេញហើយទើបអញខ្ញុំ
 ចូលទៅប្រសព្វព្រះរាជា ។ រស្មីស្តាប់ព្រាហ្មណ៍ក្រាបទូល ក្សត្រីស្ស
 ត្រាស់ទៅថា ហោអស់ទាំងសេនា យកវាំងននបិទបាំងបាំង ។ មន្ត្រី
 ផងខ្ញុំខាន រៀបរន្តាន់ដូចបង្គាប់ រស្មីចេញព្រាហ្មណ៍ប្រញាប់ យាង
 យាសចូលក្នុងសន្តិយា ។ ឲ្យព្រាហ្មណ៍កម្ពុលនៅ ចាំទ្វារក្រៅហើយ
 ជាយា ចូលដល់យល់ក្សត្រា នាងទេវតាទុកតុំបានឡើយ ។ ព្រាហ្មណ៍
 កេតស្សយន្តិណា លើកបាទាក្សត្រត្រាណាគ្រើយ ដាក់លើសិរសាហើយ
 ទូញទូបសពតុំស្រាកឡើយ ។ គគក់ត្រះឡា រាងជាយាសោកតុំ
 រស្សីយ ទូញថាម្ចាស់ខ្ញុំអើយ រស្មីមកក្ស័យនៃជន្ម ។ គេចាក់ព្រះ
 មហាក្សត្រ ត្រូវប្រាកដត្រង់ឡា លំពែងជាប់នៅនា ទ្រង់ព្រះអង្គដក
 តុំបាន ។ ខ្ញុំតាមព្រះរាជា ឈាមក្សត្រាស្រក់ដោយដាន តាម
 ឈាមក្សត្រប្រធាន លុះដល់ព្រៃធំស្រោងស្រង ។ ឈាមតុំឃើញ
 ឡើយណា ខ្ញុំយាត្រារកព្រះអង្គ តុំឃើញឡើយខ្ញុំទ្រង់ កន្សែង
 សោកសន្ធាប់លង់ ។ ព្រះឥន្ទរស្មីចេញលោ យកគង្គាមកស្រោចស្រង
 ខ្ញុំភ្ញាក់ឡើងព្រះអង្គ ព្រះឥន្ទឲ្យប្តាំទិសថ ។ ប្រោសប្រសព្វព្រះរាជា
 ឥឡូវណាឲ្យប្រាកដ នាងលើកបាទមហាក្សត្រ ដាក់ដកលើសិរសា ។

បន្ទោសោកស្រេចស្រស់ ទើបនិមលវវេន្តា ហើយយកទុសថា លាប
 លំពែងស្រេចស្រីថ្ងៃ ។ ដកលំពែងរួចស្រេច នាងស្រីរតន៍គន្ធីវិព
 ពុំមានស្នាមឡើយនៃ នាងក្រែកអរពាន់ពេកក្រែក ។ ហើយយកទុសថា
 លាបអង្គាមហាក្សត្រថ្ងៃ សព្វសុរិលនៃចក្រី ទើបស្តេចភាសាក្រំព្រះអង្គ ។
 ស្តេចក្រែកឡើងឆាប់ខ្លី ព្រះចក្រីទតយល់យង់ នាងព្រាហ្មណ៍រូបបញ្ចង
 ហាក់ដូចអង្គនៃជាយា ។ ចាប់ទុបរូបរិតនៅ បន្ទូលទៅហែបន្តិកា
 គាប់ចៃចិត្តស្នេហា ស្វែងស្វះមករកដល់ទី ។ ហើយស្តេចស្តេចប្រក់
 ចាប់ថនាព្រះបន្ទូលស្រី ពុំឃើញឡើយចក្រី ស្តេចអន់អៀនព្រះភក្រ្តា ។
 ហើយខំវែកស្បែកមើល ឲ្យប្រសើរនឹងនេត្រា ពុំឃើញឡើយស្តេចថា
 ទុកញាស្មានជាក្សត្រី ។ រូបអង្គទ្រង់នាយា ប្រហែលជាវរក្សត្រី កេត
 សុរិយង្គបន្ទូលស្រី ឯដោះនាងយកទៅណា ។ ស្តេចទុបរូបរិត កៀក
 ដួញជិតៗ ទុក ចើបថែអស់អង្គា យល់មន្ទិលហើយមហាក្សត្រ ។
 អន់អៀនទុននិត្យនៅ ព្រះចមរោស្តេចស្បែកស្នាត់ ពុំមានព្រះសាសាត់
 ចុងព្រះនេត្រទតម្តងៗ ។ ក្សត្រីស្រីព្រាហ្មណា យល់ក្សត្រាពុំសា
 សង្ឃ មានបន្ទូលស្នេហាស្នង ទូលព្រះរៀមព្រះរាជា ។ បតីក្រព្រះ
 មហាក្សត្រ ស្តេចស្បែកស្នាត់ពុំចរចា ពីដើមស្តេចម្មមា ចាប់ទុប
 ចើបថែអស់ក្តី ។ រកដោះរកជួនស្រេច គួរសំរេចរួមបេតិ ស្នេហាស្និទ្ធ
 មិត្រមេត្រី ស្តេចស្បែកស្នាត់ពុំចរចា ។ ខ្ញុំជាប្រសព្វព្រាពិត ស្តេច
 ពុំគិតខ្មាសគេណា ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍ពិទ្យា មកប្រោសប្រសមហាក្សត្រ

ថ្ងៃ ។ លោកដែលមានអ្នកណា ប្រសដូចគ្នាចង់គ្នាទៃ ដូចព្រះអង្គ
 ក្សត្រិថ្ងៃ ស្តេចមកចង់ឯទេព្យា ។ បពិត្រមហាក្សត្រក្សាន្ត ឥឡូវ
 បានរស់ហើយណា ខ្ញុំសូមទានគ្រាបលា ព្រះអង្គទៅឥឡូវនៃ ។ សូម
 ស្តេចគង់សម្រាន្ត ឲ្យសុខសាន្តព្រះហឫទ័យ ខ្ញុំសូមលា ក្សត្រិថ្ងៃ ឥឡូវ
 នឹងចេញចរថ្នាក់ ។ ព្រះពោធិវង្ស ភ្ជាប់បន្ទូលព្រាហ្មណ៍លា ក្សត្រ
 ថាព្រាហ្មណ៍អើយបង្គំយាត់ កុំអាលគ្រាច់ចរលេលា ។ បំណាច់អ្នក
 មានគុណ ប្រសដីពជន្មរស់ហើយណា មកយើងនឹងនាំគ្នា ទៅពន្លាត
 ពន្ធក្សត្រ ។ ជាព្រះវរបិតា ព្រះមាតាឥសូរថ្នាក់ ព្រាហ្មណ៍ព្រះ
 រៀមយាត់ ខានតាមបទព្រះជៀសជ័យ ។

បទកាកកតិ

បន្ទូលម្លោះស្រេច កាលណោះទើបស្តេច នាំព្រាហ្មណ៍ក្សត្រី បើក
 ព្រះសន្និយា យាត្រាឆាប់ខ្លី ព្រះបាទចក្រី ស្តេចដល់ក្រៅថ្នាក់ ។
 អស់មុខមន្ត្រី សេនាបតី ពស្ត្រផងច្រើនក្តាត់ អករយាយចាស់ទុំ ព្រះ
 ស្និចក្រវត្តិ មើលយល់មហាក្សត្រ រស់រួចជីវី ។ ត្រែកអរពោធិឡោ
 កកើតជាភោ. លាហលពិតពិត ប្រាសាទវិមាន ក្សត្រក្សាន្តជាបី. តា
 នូវជីនី រត់រួសយាត្រា ។ ដល់ព្រះរាជបុត្រ ពន្ធកពន្ធព្រាហ្មណ៍ ស្រេច
 ព្រះមាតា ឱបអង្គស្រីស្មោះ ចំពោះរាជា រួចរស់ជន្មា គ្រេចអរពោក
 ក្រែក ។ ព្រះវរបិតា វៃស្នងស្តេចប្រវា ឱបអង្គព្រាហ្មណ៍ថ្ងៃ បន្ទូល
 ស្រីស្មោះ ចំពោះថាវៃហ ចៅព្រាហ្មណ៍មាសថ្ងៃ មានគុណពេកក្តាត់ ។

ឥតុកអរសល់ ឥតុកបានយល់ ព្រះកក្រិប្បត្រតន៍ អ្នកព្រាហ្មណ៍
 ប្រោសប្រស រួចរស់ប្រាកដ ឥតុកសន្មត ឲ្យពជរង្វាន់ ។ ឥឡូវ
 នេះណា នគរត្រាមា ទ្រព្យផងណាស់ណាន់ ឥតុកលើកឲ្យ កូន
 សុនសោភ័ណ ដាក់ជារង្វាន់ អ្នកព្រាហ្មណ៍ទេព្យា ។ ទាន់ស្តាប់
 បន្ទូល ព្រះបាទឥសូរ ជាតិជាបិតា នាងក្រាបសិរសិត ជួញដីតសិរសា
 ហើយនាងទូលថា ខ្ញុំតុំហ៊ានយក ។ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍ព្រៃ ប្រសក្សត្រ
 ជៀសដ៏យ ហើយខ្ញុំត្រាចរក ស្នឹងស្នាដៃដោយទី គីរឈូងឆក ប្រា
 ថ្នានីរក តែបុណ្យផល ។ ព្រះបាទឥសូរ មានព្រះបន្ទូល សួរ
 បុត្រថ្លៃថ្លា ហែកូនពន្ធក ទន្ធកបិតា ហេតុម្តេចបានជា គេចាក់មាស
 ថ្លៃ ។ ព្រះសុវណ្ណហង្ស ស្តាប់ហើយព្រះអង្គ ក៏ថ្លែងសម័យ ថា
 កេតសុរិយង្គ ពុំត្រង់ឡើយនៃ ខ្ញុំចូលសព្វថ្ងៃ ពិតពុំសង្កា ។ លុះ
 ថ្ងៃមួយកាល នោះវត្តកាល វាធ្វើយន្តជា លំពែងដាក់ចំ កណ្តាលទីក្រ
 ត្រវ័ខ្ញុំលេលា ចរចូលស្មានស្មោះ ។ ចូលដល់ទ្វារដាក់ កន្លឹះយន្តធ្លាក់
 លំពែងដោតឆ្ពោះ ចាក់ចុងដង្ហើម គួរស្បើមកាលនោះ សន្ធិបស្ស្ស
 រសោះ ស្បើរក្ស័យដីវី ។ លុះភ្ញារភ្ញាក់ប្រាណ ប្រែសកហៅពុំមាន ឮ
 មាត់សំដី វាពួនសម្ប សុខមកងទី ខ្ញុំខំចរលី លាមកដោយខ្យល់ ។
 លុះដល់វិមាន ក្សិណក្ស័យកងមាន ទិព្វទេពមណ្ឌល ទេវតាមកជួយ
 ជូនកូនបានដល់ បិតាបានយល់ ខ្មោចខ្ញុំហើយណា ។ ម្ល៉េះសមរាម
 គិតថាខ្ញុំមរណ៍ ដីវិតសោះសា ឥឡូវរួចរស់ ជាមនុស្សខ្ញុំលា ទាន

សារណាមួយជាហានិភ័យកម្ពុជា

ទៅកាក សម្រាប់ឲ្យក្រុម ។ ព្រោះហ្នឹងសុំយក វិស័យស្តាប់ព្រះអង្គ
 ទូលស្រេចហើយនៃ នាងព្រាហ្មណ៍ស្រីឆ្មោសឆ្មោសអើយក៏ដៃ មាន
 បាបគ្រាសក្រែក ហាក់មុសាវាទ ។ លោកដែលឯណា ជាតិជាភរិយា
 សម្រាប់សល់ខ្នាត សម្រាប់ស្វាមី ក្រុមយើងជាតិ កុំអាលព្រះបាទ
 ខ្មាលនឹងនាងណា ។ ក្រែងអ្នកដទៃ សម្រាប់ក្រុមក្រែកថ្ងៃ ហើយព្រះភូមាល
 ខ្មាលនឹងមហេសី ក្រុមត្រីពេញពាល យល់ខុសធម្មតា បានបាបគ្រាស
 ក្រែក ។ ស្តេចស្តាប់ព្រាហ្មណ៍ប្រាជ្ញ ឆ្ងាសឆ្មោសឆ្មោស ទើបព្រះចោម
 ក្រែក តតបទៅថា សួនភាងនៃ មិនអ្នកដទៃ ទេព្រះបិតា ។ ឈ្មោះ
 កេតសុរិយង្គ រូបរាងទ្រាយទ្រង់ ខ្ញុំចាំក្តាតណា ចូរនាងចែកចាយ
 និយាយចរាចា ប្រាប់បងឆាប់រ៉ា សោះបងសង្ស័យ ។ បើអ្នកដទៃត
 ពុំហ៊ានឆ្មោសឆ្មោស ទាស់ទែងឡើយនៃ កេតសុរិយង្គអើយ កុំឆ្មោស
 រាងវៃ ប្រាប់បងណាស្រី ឲ្យឆាប់កុំផ្សង ។ ចៅព្រាហ្មណ៍វិស័យស្តាប់
 ព្រះរាជសារសព្វ ក្រុមត្រីទ្រង់ បែរព្រះក្រែកថ្ងៃ ចេញខ្ញុំឆ្មោសត្រង់
 កម្ពុលយក្រុមយង់ ញឹមៗតាន់គ្នា ។ ព្រះសុវណ្ណហង្ស បែរចៀតព្រះ
 អង្គ ចូលជិតជិត ទុនទុបរូបរិត ជញ្ជាជិតទុរា ក្រុមត្រីកញ្ញា បម្រះ
 រួចចេញ ។ ស្តេចគ្រាសទៅថា ហែនាងជាយា ស្រីស្រីពាល
 ពេញ បួនជាមហេសី ប្រឹមប្រឹយសម្រាប់ ចូរនាងសុះចេញ ពីបង
 ណាពៅ ។ នាងស្តាប់ព្រះសូរ ក្រុមត្រីវង្ស បន្ទូលចៅពៅ បត់គ្រ
 ព្រះបាទ នរោថចមពៅ ស្តេចចាប់ខ្ញុំនៅ មុខព្រះបិតា ខ្ញុំខ្មាស

គេដល់ ម្ដេចព្រះទេសពល ចាប់ឧបខ្ញុំជា ព្រាហ្មណ៍ប្រាជ្ញប្រាស
 ប្រស ជាប្រសដូចគ្នា មានដោះត្រង់ណា ស្ដេចថាខ្ញុំស្រី ។ មុន
 មិញចាប់ខ្ញុំ ស្ដាប់ដោះដូចតុំ ឃើញឡើយក្សត្រៃថ្ម ឥឡូវស្ដាប់ទៀត
 ខ្ញុំធ្វើតរំពៃ រកដោះទៀតនៃ ដោះមានត្រង់ណា ។ គុរខាស
 មហាក្សត្រ មន្ត្រីច្រើនក្ដាត់ រដ្ឋរាស្ត្រប្រជា ពាសពេញណាស់ណាន់
 តាប់តាន់គ្រឿបគ្រា គុរណាស់ដេដា ម្ដេចស្ដេចស្ដេហ៍ស្នង ។ ព្រះ
 ពោធិសត្វ ខ្មាសព្រាហ្មណ៍ពេកក្ដាត់ ពិតតុំសាសន៍ ក្រាបថ្វាយបង្គំ
 ប្រណម្យកំប៉ង នាំព្រាហ្មណ៍ចូលផ្តង ប្រាជ្ញប្រាសាទរតន៍ ។ ដល់
 ហើយព្រះអង្គ ព្រះសុវណ្ណហង្ស បន្ទូលសាសាប ហែអាមាត្យអើយ
 លីលាតាប់ថ្វាត់ ទៅរៀបរាជរថ ឥឡូវតាប់វៃ ។ ទៅប្រាប់សេនា
 កំណាន់អាសា អាមាត្យមន្ត្រី ដ្បិតអញលីលា យាត្រាលេងព្រៃ
 ឲ្យតាប់វៃ ឥឡូវនេះណា ។ អាមាត្យស្ដេចស្ដាប់ ទទួលបង្គាប់
 បង្គំក្រាបលា ប្រាមប្រាប់សេនីយ មន្ត្រីសេនា រៀបរាជរថ ពល
 ពាលកំណាន់ ។ គ្រេចចូលរន្ទា ព្រះបាទក្សត្រា នាំព្រាហ្មណ៍
 រុសរាន់ គ្រងព្រះគង្គា គន្ធាខ្ញុំខាន់ ទ្រង់គ្រឿងសោភ័ណ មកដកែវ
 សូរ្យកាន្ត ។ ទ្រង់ព្រះព្រះស្រីមាស រុងរឿងឧកាស ប្រពៃព្រមនមាន
 សង្ហាកង្កន់ ទិព្វគន់រូហាន ហាក់ទេពចាកថាន ត្រៃត្រីង្សស្នតិ ។
 គ្រេចស្ដេចចេញចរ នាំព្រាហ្មណ៍បររ ឡើងគង់រថ ព្រាហ្មណ៍
 ជិះកន្សៃ ក្សត្រៃថ្មនាំណា ចេញចាកប្រាជ្ញប្រា- សាទស្នតិបររ ។

មនុស្សដ៏ល្អលា

រាជរបបរិសុទ្ធកុដរ រៀបទើមអស្សុវរ ចេញចាកភារ ។ ពលេ
 ផងអីងកងគ្រៀបគ្រា ហែព្រះរាជា ច្រើនក្រែកពេកពាន់ ។ កូសខ្ញុំ
 អភិរម្យចេញមុន ហែក្បត្រមានបុណ្យ បើកបាំងគ្រៀបគ្រា ។ សួរទ្រង់
 សួរទ្រង់សួរជា សួរចិនសួរជា ច្រើនពាន់ពេកក្រែក ។ លុះដល់
 មណ្ឌលព្រឹក្សព្រៃ សួនកែវហើយនៃ ចុះពីរថា ។ ស្តេចនាំចៅ
 ព្រាហ្មណ៍លីលា ទេតអស់បុណ្យ ក្រសាលសប្បាយ ។ បេះផ្កា
 ចម្បករិករាយ ពក្រុតពណ៌រាយ ការកេកីក ។ ស្រឡាតដុះដិតកាំងដា
 ចម្បចម្ប ម្លុះរួចម្លុះរាយ ។ រំដេញរំដួលគ្រសាយ គ្រស៊ីរិករាយ
 រិករាយកែសរ ។ កន្លងទ្រហឹងខ្លាយខ្លួន ក្រេបគ្រឹបកែសរ សព្វ
 ដោយព្រឹក្សា ។ ស្តេចបេះប្រលេះបុណ្យ ហុចឲ្យព្រាហ្មណ៍ ទទួលកាន់
 នៅ ។ ដឹងហេតុកិនភេទព្រះចៅ ល្បងចិត្តច្នោះក្នុង គិតគួរឆ្លើយស្នង ។
 បតិគ្រមហាត្យត្រច្បស័ច្បង ។ ខ្ញុំព្រាហ្មណ៍នេះហោង តុំសួរចេតនា ។
 នឹងបេះប្រលេះបុណ្យ ធ្វើអ្វីក្សត្រា ខ្ញុំតុំសាទរ ។ ស្តេចស្តាប់សាសត្វ
 កុដរ យល់ព្រាណ៍តុំអរ ព្រួយព្រះហឫទ័យ ។ ធ្វើកិច្ចកលមេច
 ច្នោះនៃ ឲ្យដឹងជាស្រី សោះមានសង្ការ ។ គួរអញ្ជាណាចេញយាត្រា
 ទៅលេងនៅនា គុហាមាសមៃ ។ មើលអស់ត្បូងផងច្រើនក្រែក ទើប
 ដឹងថាស្រីឥឡូវនេះណា ។ គិតស្រេចស្តេចនាំលីលា ដើរដល់
 គុហា កែវកែមប្រពៃ ។ ទេតអស់ត្បូងផងច្រើនក្រែក សួរកាន់ទិព្វថ្ងៃ

បទុមរាយវត្តន៍ ។ មកាមហាមកិត និលនៃបបូស្សវត្តន៍ ពិទ្ធក្រពិទាយ ។
 ពពាលវត្តន៍រាយពណ៌រាយ ទទឹមឆើតឆាយ គ្រប់ពណ៌នានា ។ នាង
 ដឹងដំណឹងក្សត្រា ល្បួងចិត្តជាយា ទើបវរក្សត្រី ។ ទតយល់កម្ពុល
 អស្សវី ចរចង់រើសមណី ទើបវរជាយា ។ ឈប់យកសុពណ៌ បាទា
 កម្ពុលព្រាហ្មណា ដឹងដើមក្សត្រី ។ ហុចស្បែកចងើងឆាប់ខ្លី នាងខ្សឹប
 ស្រីដី ហែបងកម្ពុល ។ ស្តេចល្បួងចិត្តយើងអស់កល បើបងយង
 យល់ កុំរើសយកឡើយ ។ នាងពាក់ស្បែកដើងរួចហើយ ក្សត្រី
 ត្រាណាគ្រើយ យាត្រាតាមក្សត្រី ។ យកមណីវត្តន៍រោយច្រវ៉ាត់
 ខៀវល្បឿងច្រើនក្តាត់ ខ្មៅសបៃតង ។ ដោយពណ៌ល្អសល់កន្លង
 ព្រះទ័យនាងហោង ចង់ចាប់ស្នេហា ។ ក្សត្រីប្រើមប្រើយសេវកា
 នាងនាថធ្វើជា ស្សៀមស្នាត់ព្រឺងយ ។ ស្តេចយល់អស់កលចោះ
 ហើយ ក្សត្រាត្រាណាគ្រើយ ព្រួយព្រះទ័យ ។ គួរអញ្ជាវាចេញ
 ទៅនា ទីស្រះគង្គា ទឹកថ្លាយលំយង់ ។ បើជាតិជាស្រីចុះកង ទឹក
 នោះហើយអង្គ ប្រាណាប្រកាយ ។ ឈាមចេញពីព្រះអង្គ ទើប
 អញ្ជាដឹងជា ក្សត្រីកល្យាណ ។ គិតស្រែចស្តង់ស្តេចចុះថ្ងៃ កង
 ស្រះមែនមាន ហើយហៅព្រាហ្មណា ។ ក្សត្រាព្រាហ្មណ៍ដឹងកល
 ក្សត្រា ពិតពុំលំលា ទើបវរក្សត្រី ខ្សឹបខ្សៀវនឹងព្រាហ្មណ៍ថាហែ
 បើមយាក្សត្រ ខ្សឹបចុះផ្លូវ ។ បងប្រក្រត្យប្រវេណី ជាមានមួយ
 ហោង បោះឲ្យខ្ញុំថ្នាក់ ។ កម្ពុលស្តាប់ហើយប្រយ័ត្ន ចាំពាក្យសា-

សាត់ ស្ងៀមស្ងាត់វាចា ។ ព្រះបាទនរោត្តមថ្មីថ្មី ពុំដឹងមាយា
 ក្សត្រីវរវង្ស ។ ស្តេចហៅទៅរើត្រីកង ព្រះហើយព្រះអង្គ បន្ទូល
 ត្រាស់ថា ។ ព្រាហ្មណ៍អើយចុះមករស្សី ធ្វើអ្វីរេក ពិតពុំចង
 ចុះ ។ ក្សត្រីប្រិមប្រិយព្រះចៅ ពុំដឹងបើដោះ សាសន៍វាចា ។
 នាងនាថត្រកាលម្តង ចរចុះគង្គា តាមព្រះចក្រី ។ ចុះទាំងយក្សអស្សី
 ដល់កងដលដី នាងនាថអស្សារ ។ យល់ទឹកពន្លឹកពិកាល ក្សត្រី
 នាងស្គាល់ មិចព្រះនេត្រា ។ ក្សិណក្រុងកម្ពុលអស្សារ និមិត្តក្រឡា
 វាក្យមានន័យ ។ បង្កើតដួងដល់ក្សត្រី នាងចាប់មាន់ឈ្លី នឹងព្រះ
 ឧក ។ រឹទឹកពន្លឹកមហិមា ដល់នាងធីតា ចរចុះចូលកង ។ ចេញ
 ឈាមរហាមព័អង្គ ក្សិណក្សត្រីវរវង្ស ទេពព្រះនេត្រា ។ យល់
 ឈាមចេញព័អង្គ ស្តេចអត្រាស័ថា វិហារមេមាសថ្មី នាងឯង
 ជាតិជាមហេសី ទេពប្រពៃ ពិតពុំសង្កា ។ ឈ្មោះកេតសុរិយង្គ
 ហើយណា កុំនាងធីតា លាក់នឹងបងឡើយ ។ នាងស្តាប់សាសព្វ
 ជាក់ហើយ ក្សត្រីត្រាណាគ្រើយ ធ្វើយទូលវិញថា ។ ខ្ញុំជាប្រុស
 ទេក្សត្រា កុំព្រះរាជា បន្ទូលដូច្នោះ ។ ឃើញមានឈាមហៀរស្មាន
 ស្មោះ ឈាមមាន់វាចុះ មកពីឯណា ។ ហើរដល់ដល់នូវឧក ទៈ
 ឈ្លីសោះសា ឈាមវាច្រើនក្រែក ។ បើស្តេចពុំជឿឡើយនៃ ខ្មោច
 មាន់ចង្រៃ នៅលើឧក ស្តេចទតយល់ខ្មោចមាន់ជា បន្ទាល់នៅ
 នា ខាងខ្លួនក្សត្រី ។ ស្តេចថាទឹកម្សៅអ្វី មាន់ខ្លួនក្សយមី ហើរ

មកតំណាង ។ ឲ្យតែអញមេញចិត្តនា ខ្មាស់ព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធា ឡើយ
 ពីស្រែស្រី ។ ស្តេចនាំទៅព្រាហ្មណ៍ឡើងខ្លី ព្រះបាទចក្រ
 អូលអន់ទុរ ។ គង់រថប្រប្រគលេលា ចូលក្នុងនគរ ដល់ប្រាសាទ
 ហ្មន ។

បទកាកកតិ

ព្រះសុវណ្ណហង្ស អម្បរពូជពង្ស នាំព្រាហ្មណ៍ចូលហ្មន ក្រឡាបន្ទំ
 បរមសុខសាន្ត បន្ទូលស្មោះស្មាន ស្មោះស្ម័គ្រចិត្ត ។ ហែព្រាហ្មណ៍
 ប្រិមប្រិយ មុខមាត់ស្រស់ស្រី គឺអង្គកាយ នាងផ្គុំសម្រាន្ត កំសាន្ត
 អង្គី បង្កបង្កបនកា ឲ្យអស់ព្រះទ័យ ។ គុកេតសុរិយង្គ បង
 ធ្លាប់យល់អង្គ មេមានសមូលមៃ ត្រីត្រីកចិត្តា សុនក្លាសព្វថ្ងៃ កម្ម
 ព្រើងឲ្យយូរ ឲ្យយូរតបង់បាត់ ។ កាលណានឹងបាន ឃើញមុខ
 មានសមាន មេត្រីប្រតិព័ទ្ធ បង្កតម្រស្តីថ្ងៃ ប្រពៃពូបរតន៍ តាំងអង្គ
 មានបាត់ ព្រោះបង្កយូរតយូរ ។ ស្តេចបីជាក់ដល់ ទុរទេសពល
 វៃសនសោយសោកា ធើរធើរព្រះអង្គ លន់លង់ទេយា ជាក់ព្រាហ្មណ៍
 ពេទ្យា កើយឡើយជាមួយ ។ ព្រាហ្មណ៍កេតសុរិយង្គ អាសូរព្រះ
 អង្គ ហាក់នឹងរលួយ ពង្រពោះខ្លោចផ្សា ទេយាចង់ឲ្យ ស្តេចជ្រាប
 ដើមដោយ អាចិអត្តិតា ។ គឺមោះនាងខ្លាច ក្រែងស្តេចពុំអាច
 អត់ទិទទោសា ដ្បិតអញពុំប្រាប់ សាសព្វរំចា សមក្សត្រក្រោធា
 ខ្មាលនឹងអញនៃ ។ នាងដឹងការណ៍ស្រេច កាលនោះសម្តេច រត្ន

រាជទេពី ស្ងៀមស្ងាត់សាសន៍ ផ្គុំផងចក្រី យល់យប់ហើយនៃ រតន៍
 រាជជាយា ។ យល់ស្តេចផ្គុំស្តេច រាជនាថនិមល ក្រោកឡើងមីមា
 សរសេរសំបុត្រ បរិសុទ្ធសោកា សាសត្តអក្ខរា ទុកថ្វាយក្សត្រថ្ងៃ ។
 សន្ទតអក្សរ នាមនាងបរិវរ កេតសុយន្តនៃ ក្រាបទូលព្រះបាទ នរោថ
 ជៀស្តជ័យ ឲ្យជ្រាបសេចក្តី ត័អត្តតា ។ ដ្បិតកិលៀងប្រាំ វាគីត
 យ៉ាចាំ ចាកព្រះរាជា ខ្ញុំតំដឹងដែរ ជាគេនិទ្ទា លុះត្រឹកសុរិយា រឿង
 រះបូព៌ា ។ ខ្ញុំចេញមកក្រៅ ឃើញឈាមព្រះចៅ ពាសពេញនាទ្វារ
 ខ្ញុំសោកព្រះអង្គ លន្ទង់អង្គា លុះយប់មីមា រតតិបិតា ។ តាមតែ
 ស្នាមឈាម ស្រក់ស្រោចរហាម ក្នុងព្រៃព្រឹក្សា បាត់ឈាមតុំ
 យល់ ខ្លាយខ្លល់រអា ទុញ្ញទល់ទុក្ខា សន្ទប់លុះលង់ ។ រិដ្ឋលក្ខេ
 ដល់ ព្រះឥន្ទទេសពាល នៃស្តេចស្តេចគួរគង់ តុំសុខក្សេមក្សាន្ត ចុះ
 ថ្កាត្រាច់ត្រង់ ប្រោសប្រសំខ្ញុំគង់ ជីវិតជន្មា ។ សម្តេចកោសិ ស្តេច
 ប្រសំខ្ញុំនៃ ជាព្រាហ្មណ៍ហើយណា ស្តេចឲ្យទេសថ ប្រាកដថ្ងៃថ្ងា
 ប្រោសប្រសំក្សត្រា រួចរស់ជីវី ។ ឥឡូវនេះនៃ សូមលាភ្នែកថ្ងៃ ចេញ
 ទៅហើយណា នគរនាយនៃ បរិវរថ្ងៃថ្ងា សូមព្រះករុណា ស្តេចគង់ក្សេម
 ក្សាន្ត ។ សរសេរស្រេចហើយ ក្សត្រិត្រាណាត្រើយ សោយសោកប្រោស
 ប្រាណា ទុញ្ញទូលព្រះបាទ នរោថប្រធាន លើកព្រះបាទបាទ ដាក់លើ
 សិរសា ។ នាងទតព្រះអង្គ ហ្វូងយសូន្យសុខ ញ៉ាំងអស់អង្គាស្រេចហើយ
 ក្សត្រី ប្រិមប្រិសោកា ទើបនាងលីលា ចេញពីរាជថាន ។ កម្ពុលយក្ស

យង់ ដឹងដើមព្រាហ្មណ៍ពន្យ យាត្រាដោយដាន ដល់ដើមព្រះវិជ្ជ
ស្រីថ្ងៃកល្យាណ លើកកប្រណិធាន បង្គំទេវ ។ បពិត្រព្រះឥន្ទ
ទ្រាទ្រើសទេវិន្ទ រសាឡសស្គតិ ស្តេចមានព្រះគុណ អនន្តថ្ងៃថ្ងា ខ្ញុំ
បានលីលា ទៅដល់ស្វាមី ។ ទើបខ្ញុំប្រាសប្រស ព្រះអង្គបានរស់
រួចរួចដីវី ហើយខ្ញុំវិលទ្រប់ ក្រឡាបរិញ្ញាខ្ញុំ ថ្ងានរាជបុរី ឥឡូវនេះថ្ងាត់ ។
ខ្ញុំសូមកេសា ដោះខ្ញុំនោះណា ឲ្យបរិច្ចណិត្តាត់ ជាតិជាក្សត្រី ប្រឹម
ប្រិយពិចិត្រ សូមព្រះឥន្ទជិត ជៀងជួយទុកា ។ ផ្សងស្រេចទើប
ប្រែប្រាណជាស្រី ដូចដោយចិន្តា កេសីសោភ័ណ សុដនសោភណ
សម្តេចជាយា ហាក់ទេពចុះចរ ។ រីកម្ពលយក្ស យង់យល់ភ្ញាក់
ដឹងដើមបវរ ចោមចៅក្សត្រី ប្រឹមប្រិយលុះលុះ សុភាពកេសរ វិន្ទ
ធីតា ។ នាងនាថក្សត្រី បន្ទូលថាវៃហ កម្ពលយក្ស ចូលប្រែប្រាណ
កាយ ទ្រង់ទ្រាយឆាយា យក្សអសុរា កុំផ្សងលង់ឡើយ ។ ក្សណ
ព្រាហ្មណ៍កម្ពល ប្រែប្រាណដូចកល ដើមដែលវិញហើយ ទើប
យក្សក្រញាគ្រាប ស្រពាបទូលធ្វើយ ម្ចាស់ថ្ងៃខ្ញុំអើយ ក្សត្រីនឹង
យាត្រា ។ ស្រេចទើបទើប ទៅរាជបុរី ខ្ញុំជូនទៅវា កុំព្រួយព្រះទ័យ
ឡើយនៃជាយា នាងស្តាប់យក្ស អរក្រែកទូង ។ បន្ទូលថាវៃហ កម្ពល
អសុរា យើងលីលាផ្តង រត្នរាជសេមា កាលគ្រានេះហោង ឲ្យដល់ដូចបង
ចូលក្នុងនគរ ។ គិតស្រេចហើយណា នាងនាថធីតា ត្រាបព្រៃ
ពនេចរ កម្ពលអសុរា ឃ្នាតខ្ញុំវៃហហ ក្សត្រីបវរ ដូចដល់សេមា ។

ក្រសួងទើបទើប បន្ទូលរឹងខ្លី ហែកម្ពុលបា វិលទៅត្រីក្សត្រៃ អាស្រ័យ
 សាលា អរគុណណាសណា នឹងបងអសុរ ។ ដូនដល់ប្តី នឹង
 ចូលទាល់ទី មណ្ឌលបវរ ក្រែងខ្លាចគេដឹង ដំណឹងរីករ ចូរបង
 ចេញចរ ទៀងទៅគុហា ។ កម្ពុលអសុរ ស្តាប់រាជសុវណ៌ បង្គំ
 ទូលថា បតីគ្រក្សត្រី ប្រិមប្រិយសោកា ក្រជាម្តេចម្តា សូម
 នឹកដល់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំមកឆាប់ថ្នាក់ ដូចដោយសាសាត់ ព្រះទ័យ
 ពិតពុំ ខានខាតបន្ទូល ឲ្យយូរឡើយសម អម្ចាស់ទត្តម ទ្រង់
 ព្រះមេត្តា ។ យក្សទូលក្សត្រី ក្រសួងហើយអសុរ បង្គំក្រាបលា
 ហៀវហោះអណ្តែត ត្រសែតវេហាស៍ ក្រសួងដល់សាលា ដូចដោយ
 បំណង ។ លុះព្រះសុរិយា ព្រលប់ហើយណា ក្សត្រីទ្រង់ នាង
 ចរលីលា យាត្រាញ៉ាំងញ៉ាំង ចូលប្រាសាទផ្តង ដល់ដូចប្រាថ្នា ។
 ឯស្រីព្រះស្នំ បម្រើពិតពុំ ដឹងដើមជាយា នាងនាថចរកាត់ តាមក្សត្រ
 ឡើយណា ហាក់ដូចជីតា និគ្សនៅសព្វថ្ងៃ ។

បទព្រាហ្មកិតិ

នឹងថ្ងៃច័ន្ទចរចរ ទឹក្សត្រាផ្តុំនៅនៃ លុះភ័នឡើងជៀស
 ជ័យ ស្តាប់រកនាងព្រាហ្មណ៍ពុំយល់ ។ ស្តេចរកសព្វដោយ
 ល្ងង់ ទឹកនៃនាងនិមិល ពុំឃើញស្តេចមកដល់ ទើមណ្ឌល
 ទើបក្សត្រា ។ ទតយល់អក្សរនៅ ទើបព្រះចៅចាប់អក្ខរ ទត
 សាយសព្វហើយណា ស្តេចដឹងដើមជាក្សត្រី ។ ប្រែប្រាណាជា

ព្រាហ្មណ៍មិញ ត្រាច់ចេញមកដល់ទី ស្តេចក្រៅក្រោងសែនទ្វី អស្ចារ្យ
 ក្រៃពេកក្តាត់ណា ។ ឲ្យចាក់ឲ្យក្ស័ណក្ស័យ ហើយព័ក័យតាម
 មីមា មកប្រោសប្រសំជន្មា រួចព័រត់ចរចេញខ្ចី ។ គួរអញតាមព័រពៅ
 ដល់លំនៅព័រនោះនៃ សម្លាប់ឲ្យក្ស័ណក្ស័យ ដីវិតព័រឥឡូវណា ។
 គិតស្រេចទើបព្រះបាទ ស្តេចនរោថចរយោត្រា ឡើងគាល់ព្រះបីតា
 ទូលលាចេញតាមមហេសី ។ នឹងសម្លាប់ជន្មា ឥឡូវណា ពុំប្រណី
 ជ្រុតចិត្តទ្រើស្តីតិរិយ ព័រពញាតបំពោតខ្ចី ។ ខ្ញុំស្គាល់ជាក័ហើយណា
 ប្រកែកថាខ្លួនព័រពុំ ជាស្រីឡើយឲ្យខ្ញុំ ខ្មាស់ព័រពេកណា សក្តាត់ ។
 សម្តេចព្រះបីតា ស្តាប់បុត្រាហើយលោមយត័ ថាវាហបុត្រវត័ន កុំ
 សម្លាប់គេឡើយណា ។ គេមានគុណនឹងខ្លួន បើគុំគួរមានពុំដឹង
 ក្ស័ណក្ស័យនៃជន្មា ពុំចេរសំរូបដីវី ។ ក្ស័ណព្រះសុវណ្ណហង្ស លុត
 ដង្ហើរវរទ្ធិ ក្រាបលាព្រះភូមិ លីលាដល់ប្រាង្គប្រាសាទ ។ ទ្រង់គ្រឿង
 គ្រប់បញ្ជា ព្រះពស្ត្រទ្រង់ទ្រាយលុស្តាត ស្តេចលីលាសែននាថ ឡើងគង់
 លើរាជអស្សុញាហ៍ ។ ហៀវហោះហាត្រសែត ខ្ពស់អណ្តែតលើវេហាស័
 ស្រេចដល់នគរ ស្តេចសម្រាន្តចាំរាត្រី ។ នឹងថ្ងៃចុងថ្ងៃចេញ ពីជាយា
 រត័នប្រិមប្រិយ កាលនាងដល់បូរី គិតពឹងអង្គទេយា ។ រីព្រះបាទ
 មហាក្សត្រ ខ្មាល់ពេកក្តាត់នឹងអញណា សមព្រះមហាក្សត្រា ស្តេចលី
 លាមកឆាប់ថ្ងាត់ ។ បើចោះគួរអញចង់ គិតកុំលង់ឡើយប្រយ័ត្ន ធ្វើរូប
 មាសលុកាត់ ស្រេចហើយផ្អែកលើបន្ទំ ។ ស្តេចចរចូលមកដល់ ស្តេច

យង់យល់ហើយពិតតុំ- លង់ឡើយព្រះទុត្តមពិយាតក្ស័យនៃរូបា ។
 គិតហើយនាងស្រស់ស្រី ប្រើសៅដៃចេញមីមា ហៅជាងទងរូសក
 ទ្រមកឆាប់ដូចបំណង ។ សៅដៃស្តាប់បន្ទូល ពុំលង់យូរឡើយរូសរង បង្ក
 លាចុះផ្គង ទៅដល់ផ្ទះជាងធៀងឆាប់ ។ ស្រែកហៅទៅជាងថា ចូរ
 លីលាចេញប្រញាប់ យកអស់គ្រឿងប្រដាប់ ចរចូលគាល់នាងកញ្ញា ។
 ជាងស្តាប់ហើយរូសរាន់ រត់រន្ទាន់ដល់ជីតា ទើបនាងបន្ទូលថា ចូរ
 ជាងធ្វើរូបអញនៃ ។ នាងយកមាសមួយពាន់ ជាងរូសរាន់ធ្វើវៃ ។ ជា
 រូបនាងស្រីថ្ងៃ សុទ្ធសាធ្លែក្រពុំយូរតយូរ ។ ចូលថ្វាយនាងស្រីរតន៍
 ក្រែកអរកាត់ហើយជាយា យកទឹកយំមកណា នាងចាក់ក្នុងរូបមាស
 មែ ។ លុះដួងចូលសន្និយា នាងជីតាស្រីរតន៍ថ្ងៃ យករូបមាសប្រ
 ពៃ ផ្អែកលើគ្រែស្រេចហើយណា ។ យកព្រះពន្លឺស្រែមាសមែ ដណ្តប់
 នៃរូបសោភា ក្បត្តិស្រីកញ្ញា នាងយាត្រាឆ្ងាយចាំនៅ ។ រីព្រះ
 សុវណ្ណហង្ស ជាតិពង្សពុទ្ធចមចៅ លុះក្រតីយប់ជ្រៅ ស្តេចចរចូល
 ក្នុងប្រាសាទ ។ ទៀនយាមភ្នំសន្ទោ ទើបពង្សពោធិ៍សីហនាទ ទត
 យល់រូបលស្អាត ទទួលព្រះពន្លឺផ្គុំនៅ ។ ស្មានថានាងជីតា ផ្គុំនិទ្រា
 ទើបចមចៅ ហូតព្រះខ័នសំដៅ កាត់ក្បូបដាច់ខ្ចាត់ខ្ចាយ ។

បទកាកកតិ

ព្រះពោធិ៍សត្វ ខ្យល់ណាសំពោកក្តាក ញាប់ញ័រអង្គកាយ កាប់
 រូបសុវណ្ណ សោភ័ណពណ៌កាយ ឆ្ងាយទឹកយំខ្ចាយ ពីរូបថ្ងៃថ្ងៃ ។

ព្រះព័ន្ធក្រៃពាធ ខ្វាល់ណាស់តតបី តតបើទុបមា យកព្រះហស្តថ្ងៃ
 ប្រពៃពសោភា ក្បួនឈាមម្មីមា ហុតហើយក្បួនត្រថ្ងៃ ។ ស្មានជា
 ឈាមនាង សោយស្រេចត្រាស់ភ្លាម ទុកស្មារក្រៃក្រៃ ឈាមផ្អែម
 បរិសុទ្ធ ប្រាកដស្រីថ្ងៃ ចិត្តត្រង់ប្រពៃ ឆ្មោះស្ម័គ្រនឹងបង ។ កេត
 សុរិយង្គអើយ កម្មនាងឯងហើយ ក្បួនណាក្បួននេះម្តង បងខឹងនឹងស្រី
 ប្រិមប្រិយទ្រង់ នាងបញ្ចាតបង លួចរត់យាត្រា ។ បើបងដឹង
 ជាក់ ជាឈាមវេលក្បួន ផ្អែមល្អមតិសា ពិតពុំពិយាត ដីពាជានិ
 ជន្មា ហេតុបាបបុព្វា ឯងឲ្យប្រាសព្រាត់ ។ ស្តេចសោយសោក
 ស្រី ស្មើរក្បួនដីរី ដីរិតបងបាត់ ទ្រង់ព្រះកន្សែង ថ្ងៃថ្ងៃពេក
 ក្តាត់ ញ៉ាំម្រើមប្រមាត់ ទៀងឡូញទៀតថា ។ ទុមេមាសស្ម័គ្រ សម
 ចិត្តវរមិត្ត ទៀងត្រង់ពិតណា ឥឡូវបងបាត់ ដីរិតមរណា បងស្លាប់
 ផងគា មូលមួយស្រីថ្ងៃ ។ បន្ទូលម្ល៉ោះស្រេច ក្បួននោះទើប
 ស្តេច ហុតព្រះខ័នជ័យ ការព្រះសុរាង បំណងឲ្យក្បួន ក្បួននាង
 ស្រីថ្ងៃ ស្តុះមកម្មីមា ។ ចាប់ព្រះខ័នស្រេច កាលនោះទើបស្តេច
 ទតយល់ជាយា ចូលចាប់ព្រះខ័ន រុសរាន់ម្មីមា ព្រះបាទក្បួនត្រា អរ
 ក្រែកកន្ទង់ ។ ទុបអង្គបនរតន៍ ខ្សឹកខ្សួលពេកក្តាត់ បន្ទូលសាសង
 បងស្មានបនស្រី ក្បួនណាក្បួនហើយហោង បងនឹងស្លាប់ផង ណាបន
 តុំជា ។ នាងឲ្យលព្រះបាទ ព្រះបងនរនាថ ឥស្សរសិរសា បតីត្រ
 ក្បួនត្រថ្ងៃ ប្រពៃពសោភា ខ្លួនខ្លួនយល់ជា ខុសនឹងព្រះបង ។ ខ្ញុំធ្វើ

រូបមាស រឿងធីតាស ដូចខ្លួនខ្ញុំហោង ផ្គុំកង្កែបសយនា ក្សត្រា
 ច្បុះច្បង ខ្យល់ក្រែកកន្ទួន ពិយាតរូបា ។ កិលេងទាំងប្រាំ វាគិត
 ឃ្នាំចាំ ចាក់ព្រះរាជា ខ្ញុំពុំដឹងដែរ ជាគេផ្គុំនា ខ្ញុំចរលីលា គ្រាច
 តាមព្រះបង ។ ប្រោសប្រសរស្តេចមាន ព្រះជន្មឡើងបាន ក្នុងចិត្ត
 ខ្ញុំចង់ ក្រាបទូលព្រះបាទ នរោថតាមគ្រង ក្រែងក្សត្រវរវង្ស ពិត
 ពុំមេត្តា ។ ឥឡូវនេះនៃ សូមព្រះចក្រី អត់ទុនទោសា ខ្លួនខ្ញុំខ្មស
 ពិត គំនិតកាលគ្រា នេះសូមករុណា ជាខ្ញុំបាទបង ។ ស្តេច
 ស្តាប់មហេសី ព្រះបាទចក្រី បន្ទូលសាសន៍ កុំមេមាសមិត្ត ព្រួយ
 ចិត្តឡើយហោង បងពុំអាចចង់ ចិត្តចាប់ទោសា ។ ព្រះសុវណ្ណហង្ស
 នាងនាថវរវង្ស សំណេះចរចា ស្រេចស្តេចផ្អែមផ្អល់ បរមសុខា លង
 លុះសុរិយា រឿងរះបូព៌ាបាន ។ ស្តេចគង់ផ្អែមផ្អល់ នឹងនាងនិមិលគ្រចេះ
 រូហាន ចុះចាកភិក្ខុ ជាម្ចប់ស្នូតឋាន ផ្អែមនឹងកល្យាណ ឥតមានសៅហ្មង ។
 អស់ស្រីស្រីង្គារ យល់ព្រះភូបាល នឹងនាងនួនលង គង់ផ្អែមល្អះ គ្រ
 ចេះកន្ទួន កិលេងទាំងសង កេះប្រាប់គ្នាថា ។ ហោអស់ទាំងមេ
 មើលឃើញប្តូរទេ ព្រះរាជក្សត្រា យើងដាក់យន្តគ្រូ ឈាមនៅធរ
 ណី ពុំក្បែរដី ដីវិតមរណា ។ ឥឡូវរួចរស់ រូបរាងស្រេចស្រស់
 មកនៅផងគ្នា ឥតអង្គីកល អញ្ជូនលមហិមា ក្រែងប្រុសទ្វេហា
 ស្តាប់មួយគង់មួយ ។ ដូច្នោះអស់ឯង នៅចាំកន្លែង បន្ទោះរង្គយ
 សព្វប្រកមាតិ ចាំកុម្មុយក្រោយ ប្រហែសកុំធ្លោយ ក្រែងលបរត់

បាត់ ។ អញនឹងយាត្រា រត់ម្តងទៅទូលមហាក្សត្រ ជាព្រះ
 បិតា កាលគ្រានោះថ្ងៃ បើពុំប្រយ័ត្ន ទោសដល់អាត្មា ។ កាល
 នោះភិលៀង រត់រត់បំព្រៀង បំព្រៀមមា ស្រែចដល់ព្រះបាទ ននាថ
 ថ្ងៃថ្ងៃ ហត់ហបទូលថា បត់ត្រក្សត្រក្សន្ត ។ មានមនុស្សព័ណា
 ចរចូលទាំងព- ត្រីដល់រាជស្ថាន ព្រះរាជបុត្រី ប្រិមប្រិយកល្យាណ
 ចិត្តធំហៅហាន អង្គុយផ្តុំមង្គល ។ ព្រះបាទកូធរ ស្តាប់ភិលៀង
 ទូល ក្រែកក្រោធឆេះឆុល ថាឃើសេនា យោធាបរពល ចាប់កំហល់
 កំហុចទៀបបាន ។ ទាំងប្រុសទាំងស្រី យកមកធ្វើក្តី ទុកទាំងពីរ
 ប្រាណ ឲ្យស្លាប់ក្នុងជ្រោះ ច្រវាក់មាន ប្រណីណាបាន ឆាប់ ។
 រសា ។

បទពិណោល

កាលនោះអស់ទាំងសេនា ស្តាប់ម្តង ក្រាបលាចរចុះចាប់
 វៃ ។ បរពលអសុរច្រើនក្រៃ កាន់ទ្រូនទង្គជ័យ ប្រក័តអាវុធផ្លាញផ្លា ។
 កាន់ដាវលំពែងធុស្វា ខែលខែងងងា ក្រពាត្រតើននីភ្នឹក ។ ពល
 ផងអង្គកងគគីក ចូលចោមពន្លឹក ប្រាំពីរជាន់ជុំក្រាសក្រៃ ។ ក្សណា
 នោះក្សត្រត្រីស្រីថ្ងៃ យល់ហើយកិតក័យ ក្រាបទូលព្រះរៀមចេស្តា ។
 បត់ត្រគួរឃើងលេលា រត់ជៀសចេស្តា យក្សសាមាន្យហៅហាន ។
 ចោមជុំមណ្ឌលរាជស្ថាន សមស្លាប់ពុំខាន ម្ចាស់អើយខ្ញុំខ្លាចពេកក្រៃ ។
 ព្រះបាទននាថរជៀស្តជ័យ យល់នាងស្រីថ្ងៃ ក័យញ័រអស់អង្គអាត្មា ។

ស្តេចលោមស្រីតន់ស្នូនក្លា ព្រះហស្តប្រវា បាណសអន្តរក្រសី ។

មានព្រះបន្ទូលវីងខ្ចី បន្ទោយកុប៊ី គិតខ្លាចអំណាចយក្ស ។ បង

តុព្រួយព្រីរោមា ថាបងធានា ផ្លាញព័ទ្ធក្រវីយនេះម្តង ។ កុំថា

បុណ្ណោះឡើយហោង ទោះច្រើនរំលង ដល់មុនសែនកោដិសមុទ្រ ។

បងផ្លាញឲ្យលាញប្រាកដ កុំមានបរិសុទ្ធ បារម្ភព្រួយព្រះចិន្តា ។

បន្ទូលស្រែចហើយក្សត្រា ចាប់ធួសរថ្វា ផ្លែផ្លាញអសុរទ្រឹស្តយ្នង ។

សូរសព្វអីងអាបកន្ទង់ ស្ងួតស្លាប់ប្រគង់ ខ្លះរស្មីតរត់ពួននៅ ។

ជជ្រុលជជ្រុកស្រដៅ ភ្នែកសភ្នែកខ្លៅ ចូលទូលព្រះបវររេបិតា ។ បពិត្រ

ធួតមនុស្សមោហា មានប្តូរចេស្តា ផ្លែផ្លាញអស់ពលក្រិណាក្រវីយ ។

ព្រាបាទបីតាជៀស្នង័យ ក្រែកក្រែកាធពេកក្រែក ថាយើអស់ទាំងសេនា ។

ពួកពលអសុរយក្ស តាប់វៃមីមា អញចេញតតេជះដៃ ។ ខ្លាចអ្វី

វាមនុស្សចង្រៃ តែម្នាក់ឯងនៃ ចូរចោមពិយាតមរណា ។ កាល

នោះមានអគ្គសេនា មួយមានប្រាជ្ញា ចេះសិល្បក្សត្រាឃ្លាសវៃ ។

ជាធំលើសអស់មន្ត្រី ទូលក្សត្រាអសុរ បពិត្រព្រះបាទចមចៅ ។ កុំ

ព្រួយព្រះទ័យស្តេចទៅ តាំងតយុទ្ធនៅ មនុស្សម្នាក់កំឡៅមោហា ។

ជាខ្ញុំឯងអាចធានា ចូលចាប់មនុស្ស យកមកថ្វាយមហាក្សត្រថ្ងៃ ។

ព្រះបាទចិត្រាជៀស្នង័យ ស្តាប់ពាក្យមន្ត្រី វិចិត្រសេនាក្រាបទូល ។

ត្រាស់ថាច្នោះបាតុយុរ ចូលចាប់កុំផ្សរ កុំផ្សងបង្កង់លង់ឡើយ ។

វិចិត្រសេនាស្តាប់ហើយ លាក្សត្រត្រាណាគ្រើយ ចរចូលដល់ឋាន

អាត្មា ។ លុះល្ងាចក្រុមពារពេល វិចិត្រសេនា យកក្បាលព្រាយ
 បីមកកល់ ។ ដើរគ្រានស្រេចបានអសុរ យកថ្នាំមកដល់ តាំងពី
 ដីស្រេចហើយណា ។ វិចិត្រមន្ត្រីលីលា ចរចូលម្នីមា លុះដល់ក្រ-
 ឡាបន្តិ ។ យក្បាលសបតាថាអាតម ទិព្វមន្តសណ្តំ ព្រះពោធិសត្វ
 សេដ្ឋា ។ ហេតុតែគេដោះតាថា សណ្តំយក្បាល ស្តេចផ្តល់លក់ពេកក្តាត់ ។
 ព្រមទាំងនាងនាថស្រីរតន៍ ផ្តល់លក់ក្តាត់ ពុំក្បាលពុំក្តាត់ឡើយណា ។
 វិចិត្រមន្ត្រីយក្បាល ដឹងជាក្បត្រា គ្រូសីលសណ្តំស្រេចស្រាប់ ។ យក្បាលម្នី
 ម្នីប្រញាប់ ចូលចាប់ឧបខ្លាច ហើយហោះកណ្តាលវេហាស ។ ជាក់ដល់
 មណ្ឌលក្បត្រា ឥសូរយក្បាលព្រឹកស្រេចស្រាងទ័យ ។ ព្រះបាទចិត្រា
 វៃៗ ចេញចុងរោងដ័យ ទេតយល់ព្រះបាទរាជា ។ បន្ទូលថាហែសេនាវិចិត្រ
 យក្បាល ចូរស្រាយសណ្តំចេញខ្ចី ។ វិចិត្រស្តាប់ហើយរឹងវៃ សូត្រសារ្យ
 សិល្បសេយ ទើបព្រះពោធិសត្វ ។ តើនឡើងនាកាលនោះណា ព្រះ
 បាទក្បត្រា ទេតយល់អសុរយើសយ្ន ។ ពុំព្រញពុំព្រីប៉ុនល្អង ក្បត្រាច្បុះ
 ច្បង នឹកក្នុងព្រះរាជប្តូរទ័យ ។ នេះសមយក្បាលច្រើន លបចូលដល់ព្រ ក្រ
 ឡាបន្តិសយនា ។ សណ្តំអញពុំដឹងការណ៍ ចាប់យកអាត្មា អញមកដល់
 ទីនេះថ្នាក់ ។ ប្រែប្រឹងព្រះកត្តាមហាក្បត្រ រុងរឿងល្អកាត់ពុំកោតពុំក្រង
 យក្បាល ។ ក្បណនោះព្រះបាទចិត្រា បើកបន្ទូលថា ហែមនុស្សច្រើនដួ
 ងាត់ ។ ចូរមើលលើកដៃរាត អញពុំពិយាត សម្លាប់បំបាត់ជន្មា ។ បើមើល
 មុខរឹងមហិមា ពុំរវៃនា សមក្បយដីរិតពុំលែង ។ ម្តេចមើលពុំខ្លាច

វិសោធនកម្មប្រជាប្រិយភាព
 ប្រជាប្រិយភាព
 លេខៈ ១៖

ប្តីខ្ញុំខ្លាំង ពន្ធកលើសលែង គួរសូមអង្វរទោសា ។ ស្តេចស្តាប់សា

សព្វវាចា យក្សក្រវក្រោធា ក្សត្រាបន្ទូលសាសនៈ ។ វិហាសេច

កំឡេងទ្រើស្តយ្ន បានទៅប្រឡង ប្រឡងណាមជ្ជាគង្គយ ។

ទើបរាប់ក្សត្រប្តីខ្ញុំក្រ ឥឡូវនេះនៃ លបលួចបោះបង់និទ្ទា ។ រាប់

អ្វីជាមានបុត្រ បោះបង់និទ្ទា កំសាកកំសាយស្មើស្រី ។ អញពុំ

ត្រឡប់នកេសី ខ្លាចអ្វីបារមី លួចស្រុតសណ្តានិទ្ធា ។ មិនដូចសត្វ

ខ្លាំងទេណា រកបរិភោគ តែយប់ថ្ងៃជ្រកពួននៅ ។ ចេញថ្ងៃខ្លាចក្អែក

យោរយោ ដូចមិនកំឡេង កំលាំងខ្សោយណាស់ស្មើញី ។ បើមិនលើក

រាជបុត្រី ផ្សំនឹងអញខ្ញុំ នោះទើបអញរវេន្តា ។ តាមច្បាប់សណ្តាប់

ក្សត្រា ពីព្រេងនាយណា ទំនុំទំនៀមក្សត្រផង ។ ប្រស្តែងឲ្យអញរាប់រង

សំពះទង្វើ អង្វរសូមសុំទោសា ។ ខ្លាចក្រែងតែក្សត្រឯណា មួយ

ឥតចេស្តា នោះក្សវិទូបខ្លាចក្សណាក្សយ ។ សំពះសូមសុំទោសាតែ

រីអង្គអញនៃ ជាក្សត្រមានប្តីខ្ញុំចេស្តា ។ អញពុំសំពះឡើយណា

កុំមិនចរចា អញពុំខ្លាចប៉ុនកេសី ។ កាលនោះចិត្រាអសុរី ក្រែវ

ក្រោធឥតបី ឥតបើធ្វើផ្លូវមធម៌ ។ ស្តាប់ព្រះពោធិ៍សត្តា តិះ

ធៀលច្នេះណា ញ៉ែអង្គរនត់ពេកក្រៃ ។ វាមើលកោងទ្រើស្តបង្រៀន តូចប៉ុន

មេដៃ អាងអ្នកប្តីខ្ញុំចេស្តា ។ មើលមុខមាត់មិនដូចស្វា អាងអ្នក

បុត្រា បោះឲ្យគេចាប់បានថ្មី ។ ថ្មីមិនតតាំងឲ្យហើយ អង្គុយព្រងើយ

ធ្វើមុខដូចឆ្កែសាមាន្យ ។ ពះអស់គ្នាយើងគ្រប់ប្រាណ ចាប់នាំទៅថ្នាន

ដាក់ទ្រង់ដៃក្នុងដៃប្រក្រត ។ ដាក់គុកប្រក្រតក្នុងដៃ ក្នុងទ្រង់នោះ
 នៃ កុំកាប់សម្លាប់ឡើយណា ។ ទើបអស់ពេជ្ជយាតម្មិមា ចូលចាប់
 រាជា ដូចព្រះបង្គាប់នាថ្ងៃក្រិ ។ ខ្លះទាញកន្ត្រាក់ដើរដៃ កើចចេញ
 នាថ្ងៃ ដាក់ជ្រោះប្រក្រតសោតខ្លាច ។ ដាក់ទ្រង់ដៃក្នុងប្រញាប់
 យក្សចាប់ខ្លាចខ្លាច ប្រដាប់ប្រជាការក្រិ ។

បទលោកភតិ

ព្រះពោធិសត្វ ពន្ធកបរមត្ត សោយសោកលើសលែង ឧកម្ម
 ព្រៀពើត គំនិតព្រៃព័ន្ធ មកកម្មមាក់ឯង ក្នុងទ្រង់យក្ស ។ ឧព្រះ
 ជនក ជនីនៅស្រុក នគរនាយណា ទន្ទឹងកូនបាត់ លង់ក្តាត់សោកា
 មើលផ្លូវបុត្រា កូនកាលណាដល់ ។ ពុំដឹងជាក្សយ ជីវិតប្រល័យ
 កូនរងទុក្ខទល់ ទុក្ខទោមនស្ស មរណាពុំយល់ ចោលរខ្លោចដូចកល់
 ដូចគេសាមាន្យ ។ ស្តេចសោករឹងសោក សែនសល់អាមោក សន្ទប់
 ប្រះប្រាណ ស្មើក្សយបង់បាត់ ជីវិតវិញ្ញាណ សូន្យសុំនៅឋាន រូប
 រងវេទនា ។ ក្សណនោះនាងនាថ តើនមើលព្រះបាទ រកព្រះរាជា
 ពុំយល់ឡើយនៃ ស្រីថ្មសោកា ញាប់ញ័រអង្គា ភ័យភិតលើសលង់ ។
 នាងយល់ធម៌ ខ័នជ័យបវរ និត្យនៅខាងអង្គ គិតថាបើក្សត្រ បរ
 កាត់គ្រេចគ្រង នគរហើយទ្រង់ យកធុខ័នថ្វា ។ ទៅផងពុំខាន
 ឥឡូវនេះមាន ហេតុភេទយល់ជា វិចិត្រមន្ត្រី សេនិយនោះវា បោះ
 បង់និទ្រា សណ្តាយកទៅ ។ ថ្វាយព្រះបិតា ឥឡូវនេះណា គួរអញ្ញ

សំដៅ ចូលទូលព្រះបាទ នរោត្តមចមរោ គិតស្រេចស្រីពៅ ស្រី
 ពុំសោកា ។ យាសយាងចរចូល ទៀងទៅក្រាបទូល ព្រះវរបិតា
 នាងទៅទាំងទុក សម្រក់នេត្រា ដល់ស្រេចវន្ទា ប្រណាម្យថ្វាថ្ងៃថ្ងៃ
 បតិគ្រព្រះបាទ បិតានរោត្តម ធីតាជាតម្កល់ កូនបានជាខុស លើស
 លោះក្រែកលែង ពុំកោតពុំក្រែង បុណ្យបារមីតា ។ ឥឡូវស្តេច
 ក្រោធ ក្រែកក្រែកពិរោធ បោះបង់និទ្រា ចាប់ប្តីខ្ញុំបាន នាំថ្កានថ្កាន
 ណា សូមទ្រង់មេត្តា អាសូរប្រណី ។ កូនកាលនេះម្តង ឲ្យបាន
 រូបរង រូបរក្សមេត្រី បើពុំមេត្តា កាលគ្រានេះនៃ កូនក្ស័យជីវី ដី
 វិតមួយប្រាណ ។ នឹងប្តីខ្ញុំនៃ ខ្ញុំរស់នៅថ្មី រស់រូបពុំក្សាន សូម
 មេត្តាប្រោស ថ្វាយទោសប្រធាន ពុំចេរក្សត្រក្សាន ទ្រង់ព្រះមេត្តា
 កាលនោះព្រះបាទ បិតានរោត្តម ជាព្រះបិតា ស្តាប់បុត្រទៀងទូល
 ដោយនៅវាចា សូមសុំទោស ស្តេចក្រែកក្រោធក្រែក ។ ដេរនាង
 ជាយា មេចោរពេស្យា ចិត្តកាចចង្រៃ ភិចខ្មាសមេបា ចោរសា
 មាន្យក្រែក យកប្រុសតិរិយ ជាមនុស្សប្តីស្យា ។ ចិត្តដំពេកក្តាត
 វាហិនបំបាត់ ជីវិតយក្ស ពលពាលសេនិយ អសុរិមរណា ហង
 ហិនលេលា មកសូមទោសវិញ ។ មេចោរដកទង អញចាប់ក្សាល
 ហង ទាំងពីរនោះនៃ ចោរជួរអបលក្ខណ៍ កន្ត្រាក់ទាញវែង ទៅធ្វើ
 ទោសវិញ ឥឡូវនេះណា ។ នាងស្តាប់ព្រះសូរ បិតាបន្ទូល
 ខ្មាសនឹងជិត នាងលើកបទបង់ តម្រងលេលា លុតលាបិតា ដល់

ប្រាសាទស្រី ។ នាងនាថទ្ធាយំ ត្រិះត្រាម ធ្លាប់វែងមេត្រី
 ឥឡូវក្រតិច្ច ក្សិណក្ស័យដីរី ឬមួយក្នុង រស្សបដនា ។ បើក្រត
 ក្សិណក្ស័យ ខ្ញុំសូមប្រល័យ ជីវិតមរណា មូលមួយព្រះអង្គ បើ
 គង់ជន្ម រស្សវង្សវេទនា លំបាកពេកក្រែក ។ ហើយនាងទង្សី
 សោយសោកកន្លង កន្លងលិតល្អ តុំលើយតុំល្អ ទំនេហ្មឺយ
 ស្មើនឹងក្សិណក្ស័យ ជីវិតមរណា ។ លុះសាយណ្ត ទន់ទៀប
 ទៅឯ ទីទិសមច្ឆិមា ជួបចូលរាត្រី ស្រស់ស្រីសោភា នឹងចរលេលា
 តាមរកក្នុង ។ នាងលើកទសករ បង្គំថ្វាយវា សម្តេចកោសី ប-
 ព័ត្រព្រះឥន្ទ នរិទ្ធជៀស្តជ័យ សូមស្តេចអភ័យ ទោសដល់ខ្ញុំណា ។
 ជួយខ្ញុំស្មោះស្មាន ខ្ញុំតាមក្រតក្សាន្ត គម្ពីក្រឡា សូមឲ្យធុស្វរ
 បវរខ័នថ្វា នាំខ្ញុំលេលា ឲ្យដល់កូធរ ។ ហើយឲ្យពលយក្ស ដេក
 កុំឲ្យក្លាក់ ស្រេចខ្ញុំចេញចរ ឲ្យឃើញព្រះបាទ នរនាថបវរ កុំឲ្យ
 អស់នរ អ្នកផងឃើញខ្ញុំ ។ ផ្សងស្រេចផ្កា ចាប់ធុរខ័នថ្វា ស្រេច
 ស្រាប់តិតតុំ លង់ឡើយលីលា យាត្រាចុះអំ- ពីរាជបន្ទំ ដល់ដែន
 ពសុធា ។ នមស្តារកូបាល វិសេសវិសាល ស្រេចចរលេលា
 អស់ពលយក្សយល់ ក្រៀមក្រាស់ត្រៀមត្រា ដេកសព្វមាតិ តុំ
 ការក្លាក់ប្រាណ ។ ស្រេចវរជាយា យាងយាសយាត្រា ទតយល់
 ក្រតក្សាន្ត ក្នុងទ្រង់ដែកដាក់ ប្រពាក់តុំមាន រង្គៀសប្រប្រាណ ក្រ
 ក្រែមហិមា ។ នាងនាថទ្ធាយំ ព្រះហស្តដាលដំ ទ្រង់ទ្រង់សោភា

បម្រះននៀល រមៀលអង្គា ឡាតូលក្សត្រា ឥស្សរសិរសី ។ ប-
 ពិតព្រះបាទ ខ្ញុំខំសង្ឃឹម ទៅដល់ព្រះបី- តាទូលសូមទោស ពុំ
 ប្រោសឡើយនៃ ខ្លួនខ្ញុំវៃពា រំពឹងមរណា ។ ឥឡូវខ្លួនខ្ញុំ សូម
 ស្តាប់នឹងអ- ម្ចាស់ថ្ងៃសោភា តាមកម្មព្រៀរព្រាង រោះឯងកាលត្រា
 ឥឡូវកុំយូរ កុំយូរតក្សត្រិថ្ងៃ ។ ស្តេចស្តាប់ជាយា បន្ទូលត្រាស់
 ថា បងអរគាប់ចៃ ចិត្តបនពុំឆ្កា ស្នេហាមូលមែ ត្រីត្រែកហឫទ័យ
 ស្តាប់រស់ផងគា ។ ស្តេចយល់ក្សត្រី ចូលក្នុងទ្រង់ខ្ញុំ មូលនឹងរាជា
 ធម្មត្រះខ័ន សោភ័ណថ្ងៃថ្ងា ទុកដាក់លាក់ជា មត់ចត់តតហ្មង ។
 លុះត្រឹកស្រេចស្រាង សុរិយាបំព្រាង អស់ពលព្រិន្ទផង យង
 យល់នាងនាថ ត្រកាលទងវង គង់ផ្ទះព្រះបង ព្រះបាទរាជា ។
 យក្សរត់ចូលទូល ចិត្តាឥស្សរ ទូលដោយវាចា ក្សត្រយក្សក្រៀវ
 ក្រោធព ពិរោធមហិមា ថាពួកសេនា រួសឆាប់វៃៗ ។ ចាប់ចោរអ-
 បលកូណ ទុកទាញកន្ត្រាក់ ដាក់ទោសដាក់តែវ យកទៅសម្លាប់
 ទ្រូឆាប់នាថ្ងៃ នេះកុំសង្ស័យ ឆាប់ៗម្តីមា ។ មន្ត្រីផងស្តាប់ រៀប
 ពលប្រញាប់ ចូលចោមគ្រៀបត្រា បងនឹងចូលចាប់ ខាន់ខាន់
 មហិមា ព្រះបាទរាជា បន្ទូលថាវៃ ។ អាមកប្រាថ្នា មកចាប់
 ជាយា ពន្លឹកក្រាសក្រែក ចូរអាសិលា យាត្រាឆាប់វៃ ប្រាប់ម្ចាស់
 អាទៃ ទ្រូមកម្តីមា ។ ទើបយកក្សត្រី បានដូចសេចក្តី បំណង
 ប្រាថ្នា អស់អាកុំខំ សមក្សយមរណា ពុំខានឡើយណា ឥឡូវ

នេះនៃ ។ បន្ទូលម្លោះស្រេច ក្សណនោះទើបស្តេច ហួតព្រះខ័នជ័យ
 កាប់ទ្រង់ខ្លាត់ខ្លាយ អន្តរាយឆាប់ក្រៃ កាប់ពលយក្សក្ស័យ ជីវិតមរណា ។
 ខ្លះរស់តុំមរណ៍ រត់រត់ចេញចរ ចូលដល់ចិត្រា កែកសស្មើតស្មក់
 អាត្រក់នាំគ្នា ចូលដល់ទូលថា បតីត្រក្សត្រក្សីថ្ម ។ ឥឡូវនេះណា
 មនុស្សចោរមោហា កំណរចកាចក្រៃ ប្រះទ្រង់ដៃកបាក់ ធ្លាយធ្លាក់
 ណាសនៃ នាំរាជបុត្រី ចរចេញសោះសា ។ បំផ្លាញអស់ពល
 យក្សច្រើនសល់ ស្មុតស្មាប់គ្រៀបត្រា រស់រួចតែខ្ញុំ ពិតតុំមរណា
 ចូលទូររាជា សូមជ្រាបព្រះទ័យ ។

បទពិរោធនាម

ព្រះបាទសុរាជ្យស្តេច ភ្ជាប់ហើយក្រោធក្រៃ ចាប់ពេជ្រគ្រី
 គ្រិច ។ ស្រៀវស្រែកសម្រែកសោះសា រុំយអស់សេនា អាមាត្យបរពល
 ឆាប់ក្រៃ ។ អញចេញចាប់ចោរចង្រៃ ឥឡូវនេះនៃ កុំផ្សងឲ្យលង់
 យូរឡើយ ។ អាមាត្យបន្ទូលហើយ ណាក្សត្រិត្រាណាគ្រើយ រត់
 រត់ចរចេញយាត្រា ។ បរពលអាសុរយក្ស ខ្លាត់ខ្លាប្រៀបត្រា ពរស
 ពេញទាំងផែនប្រិចពី ។ កាន់ទ្រង់ទ័យគ្រី អ្នកអាងប្លន្ទី មនោមានៈឥត
 ភ្នឹក ។ សេនាកាំភ្លើងគគឹក ធាតុធិស្រមឹក ស្រម្បស្រមាក់អ្នកអាង ។
 សេនាលីគ្រឿងច្រាំង អនេកភស្តុតាង ប្រដាប់ប្រដូចពលមារ ។ សេនា
 អាងអ្នកប្លន្ទា ធាតុធិមហិមា មម័ងមមាំងក្លៀវក្លា ។ សេនាសឹង
 ថ្មើរជើងងារ កាន់ទ្រង់គ្រិច ក្រង់ក្រអាងមានមិត្ត ។ ស្ងៀកខោភ្ជាប់

ភ្លេចរត់ ក្រុងដៃកតាស័គ្គិត ប្រកិតប្រកាន់ធម្មា ។ សាហា
 សាហាវខ្លាំងក្លា កាន់អាវុធ ចូលទូលព្រះបាទរាជា ។ ចិត្រាតស្សរម្មមា
 កាន់ពេជ្រក្រទា គ្រវីសង្ហាគ្រឿងពល ។ សេនាយោធាអសុរ លើក
 ទ័ពស្រេចដល់ ចូលចោមព្រះបាទចក្រី ។ ស្តេចយល់អស់ពលច្រើន
 ក្រៃ ឥតភ័យខ្លាច គ្រវីព្រះខ័នចូលយុទ្ធ ។ កាប់ពលអសុរ
 ស្លាប់ស្លុត មមរមមុត ក៏ស្លាប់វេណាលគ្រឿបត្រា ។ ព្រះបាទឥស្សរ
 យក្ស យល់ពលមរណា ក្រោធាពន្លឹកពេកក្រៃ ។ ចាប់ពេជ្រគ្រ-
 វីវិលវៃ ចូលតេជដៃ បំណងសំពងរាជា ។ ឲ្យក្ស័យជីវិតមរណា
 ព្រះបាទក្សត្រា គ្រវីព្រះខ័នផាត់ផាយ ។ យក្សនឹកក្តៅក្រហាយ ក្រហល់
 អស់កាយ មហាក្សត្រប្រហារវិលវៃ ។ សួរសព្វអ្វីអាប់ពេកក្រៃ កក្រើក
 ដល់ព្រៃ ព្រះហេមពាន្តជលដី ។ អំពូអាភាសនក៏ ដោយតេជប្លឺ តេ-
 ជះតបោចេស្តា ។ យក្សក្រែវក្រោធាក្រក្រទា នេត្រច្រាលសោះសា ក្រឡេក
 ក្រឡោតសំឡឹង ។ ស្តេចចាប់ព្រះខ័នវ័ង ក្សត្រយ ក្សប្រុងប្រឹង លើក
 ពេជ្រចប់ខ័នរាជា ។ ស្តេចសោតហា ហូតខ័នថ្នាំ កាត់សិរអសុរ ជាច្បាប់ក្នុង
 ឈាមអស់ពល ។ សិរយក្សហៀវហាក់ដូចខ្យល់ លោលោតឡើងដល់
 សុរសិររាជាបង្កើត ។ យក្សពន្លាវខ្មែរខ័ន ចូលយុទ្ធប្រកឹង ប្រកួតប្រកាប់ក្ស
 ត្រា ។ ស្តេចកាប់យក្សស្លាប់ជាតិជា ពង្សអសុរ កើតជាមួយរយ សាមសិប
 អង្គប្រាណាសាសនប្រញាប់ ប្រញាយសន្ទាប់សន្ទឹកពន្លឹកប្លឺ ។ កក្រើក
 រតែកធរណី លើកពេជ្រគ្រវី ឆន្ទិះឆន្ទិះចូលយុទ្ធ ។ ស្តេចយល់អសុរមា-

សម្មត ចូលចោមពង្សពុទ្ធ សេចហួតព្រះខ័នជ័យថ្ងៃ ។ កាប់យក្សអប-
លក្ខណ៍ចង្រៃ វិនាសក្សិណាក្ស័យ ដីតម្កលមួយមរណា ។ ក្សិណកើត
វិលវើឡើងជា រូបធម៌ហិមា ប៉ុន្តែសមេរុរាជ ។ ក្សាលជាមួយពាន់ឯង
អាច ប្តូរអំណាច កំណត់ហត្ថាត្ថរពាន់ ។ រត់ចេញយូតខ្លាញ់
រុស្សាន់ ទ្រង់កើរលាន់ សន្តិកសន្តាប់សោះសា ។ កក្រើករំពើក
ពសុធា ផ្អើលពលអសុរា យក្សប្រាំសែនស្រមុទ ។ ធំៗ មួនមាំ
ក្រកុត កាន់គ្រឿងអាវុធ ប្រកិតប្រកាន់ដោយដៃ ។ ចរចូលមក
មូលក្រាស់ក្រែក បង្កអសុរិ បត់គ្រព្រះបាទរាជា ។ មានហេតុកិនភេទ
មេចម្តា សេចក្រែកក្រៃកាតា ទ្រង់កើរខ្លួនខ្លួន ។ កក្រើករំពើកញាប់ញ័រ
បរពលខ្លៀវខ្លួន លុះមកដល់ព្រះរាជា ។ កាលនោះព្រះបាទចិត្រា
តសុរយក្ស យល់ពលអសុរាទ្រើសយ្នឹង ។ ប្រាប់ថាវិយសេនាផង
មានមនុស្សមួយហោង មកលួចព្រះរាជបុត្រី ។ ហើយផ្ទាំញាអស់ពល
សេនីយ សូតស្លាប់ក្រាស់ក្រែក កណ្តាលសុមេរុរឿណារង្គ ។ គ្នាយើង
ឆាប់ឡើងកុំលង់ ចូលចោមចាប់អង្គ យកមកពីយាតជន្មា ។ អស់ពល
សកលយោធា ស្តាប់ហើយមីមា ចូលចោមអីងអាច់ច្រើនក្រែក ។
ព្រះសុវណ្ណហង្សជៀស្នឹងជ័យ ឡើងគង់មនោម័យ ទន្ទឹមនឹងអង្គជាយា ។
ព្រះមហាក្សត្រថ្ងៃប្រព័ ចាប់ផ្តួសរថ្វា ផ្ទៃផ្ទាំញាអសុរយក្សក្ស័យ ។
សូតស្លាប់មរណា ណាសនៃ ខ្លះរស់ភិតភ័យ រត់រត់ជាយផុតអាត្មា ។
កាលនោះឯអង្គចិត្រា យល់ពលយក្ស សូតស្លាប់វិនាសក្សិណាក្ស័យ ។

ចាប់ផ្តើមសរស័ក្តិជៀសដ៏យ ក្រែកក្រែកពេកក្រែក ក្រែកទ្រង់ទ្រង់តសុតា ។
 ក្សិណនោះសុវណ្ណជាយា យល់ព្រះបិតា ក្រែកក្រែករន្ធត់អស់អង្គ ។
 នាងទូលបតីត្រូវវង្ស បិតាសូមទ្រង់ សណ្តិតអត់ទុនទោសា ។ កូន
 បានជាខុសហើយណា សូមព្រះបិតា រំសាយព្រះក្រោធក្រមក្សន្ត ។
 បើក្សត្រតុំស្តាប់ហើយហ៊ាន ក្រែកតុំបាន ក្សត្រក្សន្តដល់ក្ស័យមរណា ។
 ព្រះបាទឥសូរយក្ស ឮកូនស្តីថា រឹងក្រវឹងក្រោធនៃសន្ធិ ។ ថាហៃ
 មេចោរអប្រិយ ខ្លួនហង់ជាស្រី ពុំគន់ពុំគិតអាត្មា ។ ហង់ឲ្យសហាយ
 ហង់ណា សម្លាប់យោធា ពោរពាសកណ្តាលរឿណារង្គ ។ ហើយ
 ហង់សាមាន្យជៀលអង្គ អញ្ជាងង្រើសទ្រង់ បុទ្ធិតេជះចេស្តា ។ សម
 នឹងក្សិណក្ស័យមរណា ទាំងពីរអង្គរ ឥឡូវនេះពុំលែងឡើយ ។ នាង
 ស្តាប់បិតាត្រាណាត្រើយ ខ្វល់ណាស់ពុំស្បើយ នាងនាថស្សៀមស្ងាត់
 និគ្រនៅ ។ ព្រះបាទចិត្រាចមចៅ ចាប់សរទ័នកៅ- ទណ្ឌស្រែច
 រៀសវៃសោះសា ។ តម្រង់ព្រះអង្គហើយណា ថ្ងៃនឹងនាតា ក្សត្រា
 ថ្ងៃនឹងសរសេង ។ ជាគ្រុឌប្រៀបប្រេតហោះផ្សង ធៀងឆាបនាងផង ក្រ
 ញឹកក្រញឹកចាប់ស៊ី ។ យក្សថ្ងៃនឹងជាអគ្គី ស្តេចជាជលធី រំលត់រំលាង
 ភ្លើងយក្ស ។ អសុរាមហិមាជៀងជាក់ ថ្ងៃនឹងសរស័ក្តិ បង្ហាញជា
 ភ្លើងសព្វសាយ ។ ក្សត្រាថ្ងៃនឹងព្រះពាយ បោកបក់ជាន់ដោយ រំលាយ
 រំលាងភ្លើងបាត់ ។ យក្សរឹងខ្សែខ្លាំងខាំមាត់ ស្តេចថ្ងៃនឹងសរកាត់ ផ្តល់
 ផ្តាច់អសុរយក្ស ។ ក្រើករំពើកអស្មារ្យ សម្បុទ្ធផលសា រលកបោកបក់

ខ្មែរ ។ បពិត្រនូវត្រាប្រាប័ញ្ញ ត្រីក្សាលតារលី កក្រើករពើកសព្វ
 សល់ ។ ហេមពាន្តសុគតិស្ថានមណ្ឌល កក្រើកដូចកល ឥន្ទ្រព្រហ្ម
 ឲ្យពារគ្រប់គ្នា ។ ព្រះសុវណ្ណហង្សវិថីថ្នាំ មែនមានបូជា យក្សដួល
 ដល់ធរណី ។

បទព្រហ្មគីតិ

ក្សិណព្រះបាទចិត្រា - សូរយក្សត្រូវសរជ័យ ព្រះអង្គពុំទាន់
 ក្ស័យ អស់ព្រះជន្មនៅឡើយណា ។ ព្រះបន្ទូលហើយហៅ ហៃ
 កូនពៅមានតុំរិះ ចូរនាងមកចាប់វា ទាន់ឥតកនេះរស់នៅ ។
 ឥតមានកម្មព្រឺង មកវង្វេងណាស្រីពៅ នាំចិត្តខឹងយោរយោ
 ពុំគិតក្ស័យនៃជន្ម ។ កូនអើយរាជសម្បត្តិ ប្រជារដ្ឋពស្ត្រត្រាមា ឲ្យ
 ប្តីនាងធីតា គ្រប់គ្រងអស់មុខមន្ត្រី ។ ឥតកន្លងមរណា កូនតុំរិះ
 នាងស្រស់ស្រី ចូរមានមេប្រាប់ប្តី កុំឲ្យអន់ពាក់ចិត្ត ។ ហៃបាសុ-
 វណ្ណហង្ស អម្បពង្សពូជពុទ្ធា ឥតកន្លើនគរ ពស្ត្រប្រជាពលច្រើន
 ផង ។ ហើយផ្ញើរក្នុងបុត្រី ទោមពិសឲ្យអ្នកគ្រង រាជាក្សត្រច្បាស់
 ច្បង ជាឥស្សរស្ត្ររដ្ឋ ។ ស្តេចបន្ទូលផ្តាំម្ល៉ោះ ទើបក្សិណនោះ
 ពិសសរថ្នាំ ឡប់ឡើងផ្សព្វផ្សាយផ្ស ទេបពុំបានឡើយក្សិណក្ស័យ ។
 នាងកេតសុរិយង្គស្តាប់ បណ្តាំសព្វស្រេចហើយនៃ យល់ជាក្សត្រក្សិណ
 ក្ស័យ ជីវិតពុំរស់រូបបាន ។ នាងលាព្រះរៀមវត្ត ចរចូលថ្នាំដល់
 ចិត្តា ក្រាបក្រាមព្រះបាទ ភ័យឡាចផ្សាយ ។ ឧព្រះអង្គមានគុណ

គុណមហាជនថ្ងៃចុង មេចឡើយស្តេចមកផ្គុំ លើក្រឡាមហាប្រិច-
 តី ។ ឧត្រះអង្គក្សត្រិថ្ងៃ បើនឹងក្ស័យនៅក្នុងទី ប្រាសាទរត្នកែវម-
 ណី ជាបន្ទីព្រះកូបាល ។ ឧកម្មត្រះអង្គ ស្តេចតុំទ្រង់ព្រះសទ្ធា
 កូនចូលទូលបិតា នោះសូមយាត់ពុំឲ្យក្រោធ ។ ស្តេចតុំស្លាប់ខ្ញុំនៃ
 ព្រះជៀស្នឹងយាងលំលោលោត កូនខ្លាចជឿតស្តេចក្រោធ ក្រោកចុះ
 ចេញពីបិតា ស្តេចខំបរពលច្បាំង ស្លាប់អស់ទាំងអង្គសេនា ពល
 ពាលច្រើនគ្រឿងប្រា កូនបានយាត់ស្តេចតុំស្លាប់ ។ ឥឡូវស្តេច
 មរណា កើយកេសាជួលដេកផ្គាប់ ព្រះធរណីតុំគាប់ ពុំគួរកើយ
 នៃក្សត្រា ។ ហេតុកម្មពៀរព័ត្រង មកបង្កើនព្រះរាជា ឲ្យក្ស័យ
 នៃជន្មា មកអសារដោយផែនដី ។ នាងសែនសោយសោកសព្វ ស្មើរសន្ទប់
 ជឿតក្ស័យ ស្រេចទើបនាងស្រីថ្ងៃ បន្ទោសោកនាងជាយា ។ ក្រាប
 ទូលព្រះពោធិ- សត្វអំពីពលបិតា សូមស្តេចទ្រង់មេត្តា ខ្ញុំបង
 លើកសពឡើងថ្នាក់ ។ ព្រះពោធិវង្សល ជាអម្បរពង្សព្រះទ័ត ស្លាប់
 នាងនាថសាសព្វ ទើបបន្ទូលគ្រាសំទៅថា ។ អាមាត្យចូរចាប់វៃ
 រត់យាត់ខ្ញុំប្រាប់សេនា ឲ្យជុំមកម្នីម្នា ធ្វើមេរុមាសឲ្យចាប់ៗ ។ អា-
 មាត្យស្លាប់បន្ទូល ក្សត្រិស្សរណាប្រញាប់ ថ្ងៃនឹងដួចព្រះបង្គាប់ ប្រាប់
 អស់អង្គមុខមន្ត្រី ។ អស់អ្នកចូលឲ្យចាប់ រៀបប្រដាប់ទៅវៃៗ ធ្វើ
 មេរុមាសប្រពៃ ដម្កល់សពព្រះបិតា ។ អស់មុខមន្ត្រីផង ស្លាប់
 រុសរងរៀបម្នីម្នា ពលពាលពាសណែនណា ធ្វើព្រះមេរុមាសបញ្ចង

បទពាក្យកតិ

ស្តង់ស្តង់ប្រញាប់ ឲ្យរៀបប្រដាប់ មេរុមាសផ្ចិតផ្ចង់ សាលា
 ស្រឡៃ រោងត្រីជាងក្នុង រាជារាជ្យ វាសគួរឲ្យធ្លាក់ ។ ប្រដាប់
 ប្រដា ប្រដូចស្នា គាប់គួរដោយថ្នាក់ ដោយថ្នាំងរនមា មាលា
 ឆ្ងាយធ្លាក់ កន្លងរតកក់ រាយរៀបពិតាន ។ ចាមរសែនត្រូវ
 ធ្វើត្រូវច្រើនជាន់ រៀបរៀងរាល់ឋាន ធ្វើស្រាសពណ៌ រាយ ធ្វើតាមមែន
 មាន ពាសទាំងពិតាន បាំងបិទសោភា ។ រៀបស្រេចហើយនៃ ពោធិ
 សត្វថ្ងៃ ឲ្យនាងជាយា ស្តេចឲ្យលើកសព ព្រះវរបិតា ដម្កល់ជាក់
 នា មេរុមាសប្រពៃ ។ ធ្វើបុណ្យស្រេចបាន ពោធិសត្វសាន្ត
 ឲ្យនាងស្រីថ្ងៃ បូជាព្រះសព គ្រាន់គ្រប់ហើយនៃ រើសធាតុក្បត្រីថ្ងៃ
 ជាក់កោដ្ឋរចនា ។ ស្តេចបញ្ជាធាតុ រួចស្រេចនាងនាថ ឲ្យមហាក្ស-
 ត្រា ក្សេមក្សាន្តត្តទុក សាន្តស្រឡា អស់ស្នេហា មូលមកដុំ
 ជិត ។ បម្រើមហាក្សត្រ ក្រញក្រាបប្រតិបត្តិ ព្រះវរមាសមិត្ត ឥ
 សូរសេរសី ច្រើនក្រពេកពិត អន្តរ្យព័ន្ធិត ហាក់ស្នាឈើ ។
 អស់អង្គសេនា ពលពាលអសុរា ចូលមកគ្រាសក្រែក អភិសេកក្សត្រា
 ជាយាល្មមល្ម គ្រប់គ្រងប្តី ចូលរាំងរដ្ឋ ។ ក្សេមក្សាន្តអស់ពស្រ្ត
 យក្សយសដេរជាស ចូលថ្វាយវន្តា ឥតទុកឥតក៏យ ក្សត្រីថ្ងៃមេតា
 ប្រាសាទរាជា ឲ្យនាងមហេសី ។ សោយរាជ្យយូរលង់ ទៀងទើប
 ព្រះអង្គ នឹកដល់ជនី ជនកនាយនៃ ក្សត្រីថ្ងៃទាំងទ្វី នឹកដល់ប្តី

ពុំដាច់ឡើយណា ។ ដ្បិតអញទូលលា មកតាមដាយា ទេពនោះ
 ណា បន្ទូលផ្តែងផ្តាំ សំញា អស់អាថិ ឲ្យអញយាត្រា វិលតាបកុ
 លង់ ។ ឥឡូវយូរហើយ សមក្សត្រិត្រាណាគ្រើយ ទាំងពីរព្រះអង្គ
 ទើងអញនៃ ក្សត្រិច្ច័ត្រពង្ស មានទុកនៅក្នុង ព្រះទ័យសោកា ។
 គិតស្រេចព្រះអង្គ ព្រះសុវណ្ណហង្ស បន្ទូលត្រាស់ថា វៃហានិប្បស្រី
 ប្រើមប្រើយសោកា បងនឹងលាកលា ប្តូរមាសទង្វើ ។ នឹងទៅនគរ
 ព្រាយពុំសាទរ សមនៅស្រុកបង បិតាមាតា ជរាហើយហោង សម
 ស្តេចតែងរង ទុកទើងកាត់ ។ ចូរនាងប្តូរស្រី គ្រប់គ្រងប្តី ប្រជា
 រាស្ត្ររដ្ឋ បងលាប្តូរទៅ លំនៅលកាត់ ស្រេចវិលវឹងថ្នាក់ ថ្នានប្តូរ
 ពុំឃា ។ នាងកេតសុរិយង្គ ស្តាប់ហើយនាងទ្រង់ អួលអន់ធុរ នាង
 ក្រាបសិរសី ឲ្យពង្សធាតុ បង្គំទូលថា បតីគ្រូចមចៅ ។ បើ
 ស្តេចលីលា បោះបងនគរ ទុកខ្ញុំឲ្យនៅ សមទល់ទុកផ្លូវ ពេកពាន
 ក្រែកក្រៅ បតីគ្រូព្រះចៅ យកខ្ញុំទៅផង ។ ខ្ញុំឥតមេបា ពិតក្តីរក្សា
 ហើយមានព្រះបង ជាម្ចាស់សិរសី សព្វថ្ងៃនេះហោង ដ្បិតខ្ញុំបង
 ស្តាប់ក្រោមបាទ ។ សោយរាជ្យសម្បត្តិ ប្រជារាស្ត្ររដ្ឋ ស្តេចពុំមេតា
 ឲ្យកម្ពុលយក្ស ពិតក្តីរក្សា គ្រប់គ្រងភារា តាងព្រះមហាក្សត្រ ។
 គាត់មានគុណក្រៃ កាលស្តេចក្សណាស្រ្តយ គាត់ជួនខ្ញុំថ្នាក់ ទៅដល់
 ព្រះអង្គ ពូជពង្សពុទ្ធតែ សូមទានមហាក្សត្រ ឲ្យគាត់គ្រប់គ្រង ។
 ព្រះសុវណ្ណហង្ស ស្តាប់នាងវរវង្ស បន្ទូលសាសង បើមាសពុំឃា

នាងទៅនឹងបង គិតចោះគាប់ហោង បងតាមបួនស្រី ។ ចូរនាង
 ហៅរក កម្ពុលយក្សមក ឲ្យដល់គាប់ខ្ចី ឲ្យគាត់ស្គាលស្គង់ គ្រប់
 គ្រងបុរី ហើយយើងឃ្នាតខ្ចី លាទៅនគរ ។ នាងពួស្វាមី ព្រម
 យកក្សត្រថៃ ទៅផងក្រែកអរ នាងនាថចៅពៅ ហៅសៅជ័យមក បង
 ទៅអបអរ បន្ទូលយក្ស ។ ហៅទានឥសូរ សេនាឲ្យចូល មក
 ឲ្យគាប់រ៉ា សៅជ័យបង្គំ ប្រណម្យលុតលា រុតរតមីមា ស្រែក
 ហៅថាហៃ ។ ទានឥសូរ ដាក់ជាសេនា ចូរអ្នកគាប់វៃ ព្រះ
 បន្ទូលហៅ ឲ្យទៅគាប់ខ្ចី ទើបទានអសូរ រុតរតមីមា ។ ដល់
 ស្រែចក្សត្រី បើកព្រះសុវណ្ណ បន្ទូលទៅថា ហៃទានឥសូរយក្ស អង្គ
 អគ្គសេនា ព្រះស្រីស្នងលីលា ហោះទៅកម្ពុល ។ នាងបង្ហាញថា
 ទិសទីយក្ស នៅព្រៃមណ្ឌល គុហាប៉ានបិត នៃបនិតជិតដល់ សា-
 លានិមល ក្រែកស្រែច្នៃ ។ បើឃើញដាក់ស្បែក ព្រះស្រីស្នងរុសរាន់
 ប្រាប់ថាក្សត្រា ឲ្យអញ្ជើញទៅ ឥឡូវនេះណា ឲ្យគ្រងការា មនុស្ស
 ទាំងបុរី ។

បទពំនោល

ទានសូរស្តាប់ហើយគាប់វៃ លាស្រែចឃ្នាតខ្ចី ហៅហោះដម្រង់
 ទិស ។ ដែលនាងក្សត្រីកញ្ញា បង្ហាញនោះណា ស្រែចដល់សា-
 លាតុំខ្យល់ ។ ទានសូរចរចូលទៅដល់ ទូលស្តេចកម្ពុល បញ្ជាគ្រព្រះ
 បាទរាជ ។ ទាំងពីរព្រះអង្គនៅនា មនុស្សទាំងការា ប្រើឲ្យអញ្ជើញ

ទៅថ្នាក់ ។ ដ្បិតស្តេចនឹងឲ្យមហាក្សត្រ សោយរាជសម្បត្តិ សម្បត្តិ
 នគរគ្រាមា ។ កម្ពុលស្តាប់ហើយមីមា ហោរនន្ទរេកជា អនុជមក
 ប្រាប់ពត៌មាន ។ ថាព័ត្រះមហាក្សត្រក្សាន្ត គ្រាសំឲ្យហោះធួន
 ទៅគ្រងនគរគ្រាមា ។ មនុស្សទាំងប្តីរដ្ឋ ច្នោះហើយចូរចា នៅ
 ចាំសាលារាជឋាន ។ បងនឹងលីលាហោះធួន ឥឡូវពុំខាន ជា
 មួយនឹងទានសេនា ។ ផ្តាំស្រេចស្តេចចាប់ពេជ្រថ្នាំ ហោះហួសវេ-
 ហាស៍ ស្រេចដល់មនុស្សទាំងនគរ ។ កម្ពុលចូលដល់លើកករ អញ-
 លីថ្នាំយវរ បង្គំប្រណាម្យរាជា ។ ស្តេចយល់កម្ពុលអសុរា ទើប
 នាងជាយា សាកសួរទទួលអស័ក្តិ ។ ស្រេចទើបស្តេចថាក្សត្រី
 មានតម្រាសវៃ សំណោះសំណាលចរចា ។ ហែយក្សកម្ពុលចូរចា
 សេពសោយរាជា ជាស្តេចគ្រងរាជប្តី ។ សេនាយោធាមន្ត្រី ពល
 ពាលសេនីយ ប្តីបូរាណគ្រាមា ។ ដ្បិតស្តេចភាគគ្រេចយាត្រា
 ដល់ឋាននាយណា អញទៅនឹងព្រះចក្រី ។ បាចាំថែទាំប្តី
 សេនាមន្ត្រី ទ្រាំយើងវិលយាត្រា ។ កម្ពុលយក្សយង់អសុរា
 ស្តាប់ហើយវន្ទា ទទួលតាមរាជសុវណ្ណី ។ ស្រេចហើយព្រះបាទចក្រី
 នូវនាងក្សត្រី អភិសេកកម្ពុលយក្ស ។ ឲ្យគ្រងរដ្ឋរាជសេមា ស្រាប់
 ស្រេចហើយណា ក្សត្រានាំរាជទេវី ។ ចូលផ្ទះសុខសំរិទ្ធិ លុះត្រឹក
 ឡើងខ្ចី សម្តេចព្រះបាទរាជា ។ នូវនាងរដ្ឋរាជជាយា ស្រង់ព្រះ
 គង្គា ជម្រះព្រះអង្គទាំងទ្វេ ។ ទ្រង់សុគន្ធមាលេ សម្រេចទាំងទ្វេ

ហើយទ្រង់ត្រៀមទាំងពីរពង្ស ។ នាងកេតសុរិយន្តធីកាស កែម
 កែវធ្លុះធ្លាស់ ស្តេចទ្រង់មកដំរាងមកា ។ រស្មីថ្វាយនឹងរងថ្វា ភ្នំធ្វើក
 មហិមា គ្រចះគ្រចង់ព្រោងព្រាត ។ ស្តេចសៀតព្រះខ័នជ័យស្អាត
 ព្រះហស្តកូរនាថ ទ្រង់ធុកៅទណ្ឌសរថ្វា ។ ស្រែចស្តេចយាងយាស
 យាត្រា នាំរាជជាយា ឡើងគង់សិទ្ធិតាមនាមម័យ ។

បទកាកកតិ

ស្តេចគង់អស្សតាហ៍ នាមឈ្មោះហៅមហា សាមាជៀស្តជ័យ
 ពូជពង្សវង្ស អស្សតាហ៍ប្រពៃ ចង់គ្រឿងមាសមែ លាយឡើយស្ស-
 កាន្ត ។ បែកឈ្មោះយ៉ូម្ភ បង្ហើររឹតអុក គ្រចះចំណាន ក្រឡា
 ចត្រង បញ្ចង់លំអាន រំលេចស្សកាន្ត ពេជ្រព័ទ្ធរេក្ខា ។ ព្រះ
 ពោធិសត្វ នៅខាងស្រីវត្ត ស្តេចគង់អស្សតាហ៍ ទាំងពីរព្រះអង្គ
 ពូជពង្សពុទ្ធា ហៀវហោះវេហាស៍ គ្រសែតយល់ឆ្ងាយ ។ ភ្នំព្រោង
 ព្រាយព្រាត ទាំងគូនរនាថ ធ្លាស់ធ្លុះពីនាយ ដូចព្រះស្សវិសេន
 ភ្នំចង់ឡើងសាយ រស្មីពណ្តាយ ពាសពេញវេហាស៍ ។ សេះ
 ហោះខ្សែវង្សល់ លឿនលន់ព្រាល់ លើអាកាសា ឆ្ងាយណាស់
 ពេកក្រៃ ល្ងាចថ្ងៃសុរិយា ហេតុកម្មធីតា ឯងឲ្យប្រាសព្រាត ។
 កាលនោះក្សត្រី ភ្នំធ្វើស្មារតី ហាក់នឹងបំបាត់ ជីវិតសូន្យសោះ
 ទៀងទូលមហាក្សត្រ បត់គ្រចក្រព័ត្តិ ឥស្សរសិរសា ។ ខ្លួនខ្ញុំនេះនៃ
 ភ្នំធ្វើស្មារតី ហាក់នឹងមរណា សូមទានស្តេចឈប់ ក្រោម

ក្បួនបន្តបន្តក ក្រែងខ្ញុំក្បួនក្បួន ។ បន្តលម្អោះស្រេច
 ក្បួននោះសម្តេច ក្បួនស្រីថ្ងៃ សន្ធិបំបាត់ សូន្យស្ងាត់ហើយនៃ
 ព្រះបាទជៀសដ៏យ ព្រួយព្រះចិន្តា ។ ស្តេចក៏យពេកសល់ ព្រី
 ព្រួយអស់កល់ ថាធីតាយា ហេតុមេចចេះនៃ ក្បួនក្បួនដន្ទា លើ
 អាភាសា សន្ធិបំលុះលង់ ។ ព្រះហស្តប្រវា ឧបជិតធារ ហើយ
 ក្បួនក្រវាវង្ស ទេតយល់សាលា មួយណាបង្កាត់ បន្តលម្អោះត្រង់
 ហៃបាមនោម័យ ។ ចុះតាប្រសា ចូលចតសាលា ព្រះឥសីថ្ងៃ
 ជ្រូតនាងសន្ធិបំ សូន្យសព្វពេកក្រៃ បើភ្នាក់ស្មារតី សឹមយើងយាត្រា។
 សិន្ធិតាមនោម័យ ស្តាប់ហើយស្រីដី ទូលព្រះរាជា បតិគ្រព្រះបាទ
 នរោថថ្ងៃថ្ងា ពុំមែនសាលា ព្រះឥសីថ្ងៃ ។ សមសាលាយក្ស
 អសុរសំណា កំ បិតនៅនេះនៃ កុំអាលព្រះបាទ នរោថជៀសដ៏យ
 ចរចុះខ្លាចក៏យ ដួចដល់អាត្មា ។ ហេតុកម្មទេវី ពុំទ្រេចក្រី យក
 ពាក្យអស្សពាហ៍ នឹងទ្រព្រាត់ប្រាស ទិវាសយូតយូរ ធ្លាក់ក្នុងគង្គី
 ស្មើក្បួនដីពជន្ទ ។ ព្រះពោធិសត្វ ទាញមនោម័យយាត់ ចរចុះ
 តាបលន់ ដួចដល់សាលា ក្បួនគ្រាគយគន់ មើលមុខស្រីគន់ ពុំភ្នាក់
 អាត្មា ។ ស្តេចថ្មមមហេសី បីជាក់ដល់ទី មណ្ឌលសាលា ស-
 ន្ធិបំសូន្យសុទ្ធ យូរល្ងង់ក្តាត់ណា ព្រះហស្តក្បួនត្រា បង្កើតដ៏ដាន ។
 បតិគ្រទេវតា អ្នកបិតនៅនា ព្រៃព្រឹក្សវិមាន រក្សាទេវា ទេពតា
 សព្វថ្ងៃន ជួយនាងកល្យាណ ជាតិជាមហេសី ។ ការក្តាត់ឡើង

ថ្នាក់ ដូចពាក្យសារសត្យ រស់រូបជីវី ឱ្យដឹង... របស់
 សោត មែនមានស្មារតី ដូចដើមវិញណា ។ ស្រាក់ស្រួលចាចែង
 ចរចាថ្នាំថ្នូរ ទូលព្រះករុណា បតិក្រខ្លួនខ្ញុំ ហេតុកម្មវេទ អ្វីដែល
 កាយ ប្រាកដនេះម្តង ។ សាបសូន្យអស់អង្គ ស្មើក្បែរ បាត់បង់
 ជីវិតទៅហោង ស្តេចថាទិស្នូន ខ្លឹមខ្លួនទងវង់ ពុំដែលហោះផ្សង
 ដើរដោយវេហាស ។ ហោះខ្ពស់ត្រូវខ្យល់ ចុកសៀតញាប់ញ័រ ពន្លឹក
 មហិមា ឥឡូវយើងខាន សម្រាន្តនៅនា តិចសីមលីលា ចរចេញ
 ទៅថ្នាក់ ។ គិតព្រមគ្នាស្រេច ក្បួននោះសម្តេច បន្ទូលសាសត្យ
 ហែបង់អស្សុតាហ៍ ចូរចាប្រយ័ត្ន ឱ្យនាងស្រីវត្ត លំហើយហាបូទ័យ ។
 ព្រះពោធិ៍វង្ស ផ្គុំទាំងពីរពង្ស និត្យនៅនោះនៃ ព្រះពាយ័យ ផាយ ផាត
 សប្បាយពេកក្រែក ព្រះបាទជៀស្តជ័យ នូវនាងធីតា ។ ផ្ទុលក់អស់កល
 សិទ្ធិពនិមិល ដឹងដើមក្សត្រា ផ្ទុលក់នៅឋាន វិមានអសុក
 សិទ្ធិពម្ពិមា ប្រុងប្រាណវិទា ។ ចាំនៅក្រៅឋាន ប្រយ័ត្ន
 ក្រែងមាន សត្រូវទោសព័ត៌ កាលនោះអសុក យក្សចង្រៃ
 សំណាក់នៅនៃ ព្រៃព្រឹកសមសាន្ត ។ នាមឈ្មោះវិរុល- មេឃមីវ
 អសុក ក្រែកសុចិត្រា ស្ថិតនៅព្រៃ ដែលមានសាលា វិរុលហោះហា
 ហើរមហិកោត្តា ។ ដូចគ្រប់ប្រាំពីរ ថ្ងៃទើបវិញវិល មកមើលសាលា
 វិរុលហៅវិហោះ ផ្ទេកផ្ទោះវេហាស ពលហើរម្ពិមា រមិលយង់
 យល់ ។ ព្រះបាទក្សត្រា នឹងនាងធីតា ផ្ទុលក់សុខសល់ យក្ស

ក្រោយ មនុស្សហ៊ានដល់ ដេកនៅមណ្ឌល ពីនាក់ជាម្តង ។
 សព្វថ្ងៃអញចរ ចេញចាកពីប- រមរាជនេះហោង វិលវិញសម្រាន្ត តុំ
 មានតំរូវ ទោះយក្សយង់យង់ គ្រុឌនាគរាជា ។ តុំហ៊ានរំលង
 ចៀសវង់ច្រើនផង ខួបខួបចេស្តា អស់មនុស្សនេះហ៊ាន លលាន
 មហិមា តុំខួបមរណា ដល់ប៉ុនកេសី ។ គិតស្រែចសូន្យសព្វ
 ទន្ធាទន្ធា ទន្ធាបដល់ដី ធ្វើមជ្ឈមជ្ឈិវដ្តិ យល់យង់ទើ លុលុះ
 វិលងស្រី ទិព្វទេពស្នា ។ យក្សអង្គងអរ លាកអ៊ុបវរ ថ្ងៃនេះ
 ងងណា វិលមកមានលាក សុភាពថ្ងៃថ្ងា ចូលគ្រូវវេលា មាន
 ស្រីស្នូស្នូសម ។ យកជាភរិយា ឥឡូវនេះណា គួរអញសណ្តាំ
 ឲ្យលក់និទ្រា នៅនាបន្តិ ស្រែចហើយអញស- ម្លាប់ប្តីឲ្យក្រៀម ។
 គិតស្រែចច្រាក់ធ្លៀង ងើបងើតទេតទៀង យល់សេះមនោម័យ ដេក
 ខាងសាលា នេត្រារំពៃ ចាំនាងនៅនៃ ទៀងទើបយក្ស ។
 លូនលបចេញក្រៅ រកថ្នាំសង្កូវ បានហើយម្តីម្តា ស្រុតសែបអាគម
 សណ្តាំក្សត្រា នូវនាងជាយា សេះស្នូស្នូមនោម័យ ។ ហេតុសិល្ប៍
 សាស្ត្រយក្ស រឹងប្តីស្នូស្នូ ត្រូវមហាក្សត្រិថ្ងៃ នូវនាងធីតា ជាយា
 លុមវិល្ល ផ្តួលកំពែកក្រែក តុំការក្រាក់ប្រាណា ។ តែរាជអស្សតរ
 មន្តិលបវរ ចាប់យុំតុំបាន គ្រូសិល្បសាស្ត្រយក្ស ក្រាក្រាក់លីកលាន
 ប្រែប្រួលប្រឹងប្រាណ ប្រាប់ព្រះពោធិ ។

ចប់ខ្សែ ២ សូមអានខ្សែ ៣ តទៅទៀត

